

Wspólna kolęda

Już tradycyjnie po katolickim i prawosławnym Bożym Narodzeniu przedstawiciele organizacji mniejszości narodowych w Katedrze Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku w różnych językach śpiewają kolędy ku czci Nowonarodzonego Jezusa.

12 stycznia 2014 roku w Katedrze Św. Apostołów Piotra i Pawła w Łucku odbył się bożonarodzeniowy koncert «Hej, kolędo – колядо!». Festiwal kolęd, w którym uczestniczą przedstawiciele różnych narodowości i wyznań, po raz pierwszy odbył się w Łucku w 2007 roku. Jego założycielem jest Stowarzyszenie Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej, które organizuje festiwal we współpracy z Rzymsko-Katolicką Parafią Świętych Apostołów Piotra i Pawła i Konsulatem Generalnym RP w Łucku.

Ta bożonarodzeniowa impreza cieszy się dużym entuzjazmem uczestników. Pod koniec roku do Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej telefonują i przychodzą zeszłorocznicy uczestnicy koncertu «Hej, kolędo – колядо!» z pytaniem, czy w tym roku również odbędzie się wspólna kolęda. Wołyńska tradycja współzycia kulturowego wielu narodowości sprzyja jednoczeniu się w te świąteczne dni.

O tradycji wspólnego kolędowania na Wołyniu opowiedziała nam sekretarz SKP im. Ewy Felińskiej pani Julia Tołkaczowa. Do II wojny światowej jej rodzina mieszkała pod Łuckiem, w Lipowcu. Na jednej ulicy mieszkali tam Ukraińcy, Polacy, Niemcy i Czesi.

– Jak mieszkali na ulicy, tak i chodzili koledować – oni do nas, a my do nich. Śpiewano i po polsku, i po ukraińsku. I kiedy przychodzili Polacy do Ukraińców albo Ukraińcy do Polaków, to też śpiewano i po polsku, i po ukraińsku. Żyliśmy jak jedna rodzina – powiedziała pani Julia. – Na naszej ulicy mieszkali także Czesi i Niemcy. Oni też kolędowali i znaliśmy ich kolędy, a oni nasze.

Na Wigilię tradycyjnie śpiewali kolędy w domu, a w następnych dniach chodzili kolędować do sąsiadów. Dzieci robiły z tego wesołą zabawę, przebierając się w kostiumy aniołów, carów i innych bohaterów i zbierając do torby wszystko, co dawali gospodarze.

Koncert rozpoczął się od występu dziecięco-młodzieżowego chóru «Toccata» Rosyjskiego Centrum Kultury w obwodzie rówieńskim. Chór, który po raz pierwszy występował w Łucku, wykonał kolędy po rosyjsku, po polsku i po ukraińsku. Następnie kolędy zabrzmiały w wykonaniu chóru «Luceoria», który pod kierownictwem Anny Lewczenko od kilku lat działa przy SKP im. Ewy Felińskiej. Zgromadzeni w kościele podziwiali profesjonalny śpiew uczestników zespołu «Konsonans» Kulturalno-Artystycznego Towarzystwa «Intrada». Po rosyjsku i po ukraińsku wykonywał kolędy zespół «Gorlica» działający przy Centrum Kultury Rosyjskiej «Spiwitschny». Bożonarodzeniowymi wierszykami przywitani wszystkich

Спільна коляда

Уже традиційно, після того, як католики та православні відсвяткують Різдво, представники національних товариств збираються в Кафедральному костелі Св. Петра та Павла в Луцьку та прославляють Новонародженого Ісуса, виконуючи колядки різними мовами.

12 січня 2014 року в Кафедральному костелі Св. Петра та Павла в Луцьку відбувся різдвяний концерт «Hej, kolędo – колядо!». Міжнародний та міжконфесійний фестиваль колядок уперше відбувся в Луцьку у 2007 році. Його засновником є Товариство польської культури на Волині ім. Еви Фелінської, котре проводить фестиваль у співпраці з Римо-Католицькою парафією Святих Апостолів Петра і Павла та Генеральним консульством Республіки Польща в Луцьку.

Ця різдвяна акція супроводжується великим ентузіазмом учасників. Наприкінці року до Товариства польської культури на Волині ім. Еви Фелінської телефонують та приходять минулорічні учасники концерту «Hej, kolędo – колядо!» з питанням, чи в цьому році також відбудеться спільна коляда. Волинська традиція багатонаціонального співіснування сприяє єднанню в ці святкові дні.

Про традицію спільного колядування на Волині нам розповіла секретар ТПК ім. Еви Фелінської Юлія Толкачова. До Другої світової війни її родина жила біля Луцька, в Липовці. На одній вулиці тут жили українці, поляки, німці та чехи.

– Як жили на вулиці, так і ходили – вони в нашу сторону, ми в їхню йдемо колядувати. Співали і польською, і українською. І коли приходили поляки до українців або українці до поляків, то теж співали і польською, й українською. Ми жили, як одна сім'я, – зазначила пані Юлія. – На нашій вулиці жили також чехи та німці. Вони теж колядували і ми знали їхні колядки, а вони наші.

На Святвечір у ті часи традиційно колядували вдома, а в наступні дні ходили колядувати до сусідів. Діти робили з цього веселу забаву, переодягаючись у костюми ангелів, царів та інших героїв та збираючи в торбу все, що давали господарі.

Концерт розпочався з виступу дитячо-юнацький хор «Токкатіна» Російського культурного центру Рівненської області. Хор, для котрого це був перший виступ у Луцьку, виконав колядки українською, російською та польською мовами. Далі колядки прозвучали у виконанні хору «Luceoria», котрий під керівництвом художнього керівника Анни Левченко вже протягом кількох років діє при ТПК ім. Еви Фелінської. Своїм професійним співом вразили присутніх виконавці із вокального ансамблю «Консонанс» культурно-мистецького об'єднання «Інтрада». Російською та українською мовами виконував колядки ансамбль «Горлиця», що діє при Центрі російської культури «Співвітчизник». Різдвяними віршиками привітали присутніх наймолодші члени Товариства вірменської культури на Волині «Лоріберд». Із при-

Обидва долучилися до
відновлення костелів

Obaj przyczynili się do
odnowienia kościołów

сторінка 2

Конкурси пропагують
літературу сусідньої країни

Konkursy promują literaturę
sąsiedniego państwa

сторінка 5

Уперше про цей монастир
згадується в 1543 році

Po raz pierwszy klasztor jest
wymieniany w roku 1543

сторінка 10

90-річчя заснування
чеської школи в Луцьку

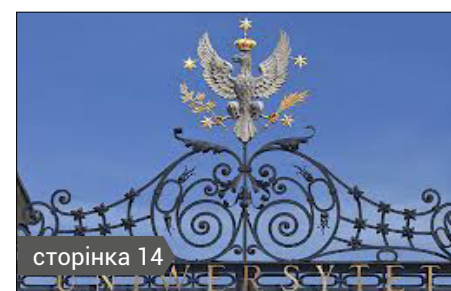
90. rocznica założenia cz-
eskiej szkoły w Łucku

сторінка 12

25 stypendiów dla kandy-
datów z Europy Wschodniej

25 стипендій для канди-
датів зі Східної Європи

сторінка 14

Waldemar Piasecki skończył 80 lat

Вальдемару Пясецькому – 80 років

5 stycznia bieżącego roku słynny wołyński krajoznawca obchodził jubileusz – 80. rocznicę urodzin.

5 січня нинішнього року відомий волинський краєзнавець відзначив 80-річний ювілей.

Waldemar Piasecki urodził się w 1934 roku w miasteczku Dubrowica w obwodzie rówieńskim. Szkołę średnią ukończył we Włodzimierzu Wołyńskim. Cztery lata studiował na Wydziale Architektury na Politechnice Lwowskiej, został też absolwentem Wydziału Artystyczno-Graficznego Orłowskiej Akademii Pedagogicznej.

Waldemar Piasecki jest znawcą sztuki, historykiem, krajoznawcą, laureatem Nagrody im. O. Cynkałowskiego, członkiem Wołyńskiej Obwodowej Organizacji Narodowego Związku Krajoznawców Ukrainy.

Twórca dorobek badacza stanowi prawie 400 prac. Zostały one opublikowane w zbiorach naukowych, czasopismach, gazetach na Ukrainie i w Polsce. Krajoznawca badał dzieje Włodzimierza Wołyńskiego, Lubomla, Uściługa, Horochowa, Porycka, Peremyła, Boremla, Kisielina, Ołyki, Łokacz, Sielca. Pisał o historii powstania tych miast, ich topografii i toponimii.

W 1973 roku została wydana pierwsza publikacja naukowa Waldemara Piaseckiego o Łucku. Obecnie znamy go jako badacza najważniejszych zabytków dawnego Łucka i jego okolic: Zamków Górnego i Okolnego, Starego Miasta, Przedmieścia, Zahłuszeczczyny, Gradnej Góry, Pomostyczów, Chmielnika, Wolicy, Jarowicy, Hnidawy, Krasnego, Kiczkarówki, Dworca, Woliczki nad Hłuszczem itp. W prasie ukazały się jego prace naukowe poświęcone tej tematyce: «I opowiedzą ulice», «Zagadki nazw Starego Miasta», «Od placu Rynek i do okolic», «Ulice naszego miasta», «Kowelskie rozdroże» i in. Około dwóch dziesiątków swoich artykułów krajoznawczych badacz opublikował w «Monitorze Wołyńskim».

Bezcennym skarbem dla mieszkańców

Wołynia są przewodniki historyczno-krajoznawcze «Ulice i place Łucka» (autorzy: W. Piasecki i F. Mandziuk, 2005r.) i «Przejdźmy się starym Łuckiem» (2013r.). Te książki opowiadają o historii Łucka poprzez historię jego zakątków: ulic, alei, placów, których obecnie w mieście można naliczyć ok. pół tysiąca.

W 2012 roku wydano bio-bibliograficzny przewodnik prac «Waldemar Edwardowicz Piasecki» z okazji 50-lecia krajoznawczej działalności naukowca. W przewodniku zostały zebrane prawie wszystkie prace krajoznawcy, materiały o jego życiu i działalności, występy w programach telewizyjnych i radiowych.

Waldemar Piasecki jest człowiekiem o encyklopedycznej wiedzy. Prowadzi on bardzo potrzebną społeczeństwu pracę, uczy historii licznych czytelników.

Jurij MAZURYK

Waldemar Piasecki narodził się w 1934 roku w miasteczku Dubrowica Równieńskiego obł. Średnią szkołę ukończył w Wołodymiri-Wołyńskiej. Cztery lata nauki na architektonicznym wydziale Lwowskiej politechniki, ukończył artystyczno-graficzny wydział Orłowskiego pedagogicznego.

Waldemar Piasecki – malarz, historyk, krajoznawca, laureat nagrody im. O. Cynkałowskiego, członek Wołyńskiej obł. organizacji Naціональної спілки краєзнавців України.

Twórczy dorobek badacza stanowią prawie 400 prac. Były one opublikowane w naukowych zbiorach, czasopiśmie, gazetach Ukrainy i w Polsce. W dorobku krajoznawcy – badania z minionej Wołodymir-Wołyńskiej, Lubomla, Uściługa, Horochowa, Porycka, Peremyła, Boremla, Kisielina, Ołyki, Łokacz, Seli. Wni poświęcił увагу

містобудівельній історії цих міст, топографії та топонімії.

У 1973 році з'явилася перша розвідка Вальдемара Пясецького про Луцьк. Нині ми знаємо його як дослідника найважливіших осередків давнього Луцька та його околиць: Верхнього та Окольного Замків, Старого міста, Передмістя, Заглушеччини, Градної Гори, Помостич, Хмельника, Волиці, Яровиці, Гнідави, Красного, Кушкарівки, Дворця, Волиці над Глушцем та ін. Його наукові розвідки знайшли відображення в газетних статтях, присвячених цій темі: «І розкажуть вулиці», «Загадки назв Старого міста», «Від площі Ринок і до околиць», «Вулиці нашого міста», «Ковельське роздоріжжя» та інші. Близько двох десятків своїх краєзнавчих статей дослідник опублікував у «Волинському моніторі».

Неоціненним скарбом для волинян є історико-краєзнавчі довідники «Вулиці і майдани Луцька» (автори В. Пясецький та Ф. Мандзюк, 2005р.) та «Пройдімося древнім Луцьком» (2013р.). Ці книги – своєрідна історія Луцька в його невеличких частинах: вулицях, проспектах, бульварів, майданів, яких нині в місті нараховується майже півтисячі.

У 2012 році видано біобібліографічний покажчик «Вальдемар Едвардович Пясецький», присвячений 50-річній праці дослідника. У покажчику зібрані майже всі праці краєзнавця, матеріали про його життя та діяльність, виступи на телебаченні та радіо.

Вальдемар Пясецький – людина з енциклопедичними знаннями. Він проводить важливу громадську роботу, популяризує сторінки минулого серед великої читачої аудиторії.

Юрій МАЗУРИК

*Drogi Kolego,
Waldemarze Piasecki!
Z okazji Jubileuszu
moc najserdeczniejszych
życzeń, dużo szczęścia,
zdrowia, spełnienia
wszystkich marzeń*

życzy Stowarzyszenie Kultury Polskiej
im. Ewy Felińskiej na Wołyniu
i redakcja Monitora Wołyńskiego

Wołyński krajoznawca Waldemar Piasecki, patriarcha krajoznawstwa naszego regionu, obchodził jubileusz 80-lecia. Goriwa praca badacza otwiera przed nami nieznane strony przeszłości i teraźniejszości. Jego dorobek naukowy składa się z setek publikacji. W jego pracach ujawnił się talent badacza, naturalna dociekliwość we wszystkim, co pomaga zatrzymać miniony czas. Prace Waldemara Piaseckiego są związane z fundamentalnymi studiami w dziedzinie źródłoznawstwa, analizą różnych zbiorów archiwalnych. Większość z nich jest wspomniana w nauce po raz pierwszy właśnie przez krajoznawcę. Jego publikacje są adresowane do naukowców, nauczycieli akademickich, studentów, krajoznawców i wszystkich, których interesuje przeszłość ojczyzny i jej dziedzictwo kulturowe. Chodzi o historię Łucka i Wołynia, topografię miasteczek, których teraz już nie ma, toponimie niektórych wołyńskich miast i historię ich zasiedlenia, opowieści o ciekawych ludziach, gawędy, notatki z podróży... i bezgraniczne zamięłowanie do krajoznawstwa.

Panu Waldemarowi i jego Rodzinie z całego serca życzymy mocnego zdrowia, dobra i pokoju, losu obfitego w wydarzenia i długich lat życia.

Członkowie Wołyńskiej Obwodowej Organizacji
Narodowego Związku Krajoznawców Ukrainy

Волинський краєзнавець Вальдемар Едвардович Пясецький, патріарх краєзнавства нашого краю, відзначив 80-річний ювілей. Кропітка праця дослідника відкриває нам невідомі сторінки минулого і сучасного. У доробку науковця сотні публікацій. У працях – талант дослідника, природна спостережливість за усім, що може допомогти відтворити час, який минув. Дослідницька робота Вальдемара Пясецького пов'язана з ґрунтовними джерелознавчими студіями, вивченням різноманітних матеріалів. Більшість із них введені краєзнавцем у науковий обіг уперше. Його публікації адресовані науковцям, викладачам, студентам, краєзнавцям і всім, хто цікавиться минулим рідного краю та його культурною спадщиною. У них історія Луцька і Волині, топографія містечок, які зараз не існують, топоніміка деяких волинських міст та історія їх забудови, розповіді про цікавих людей, бувальщини, дорожні нотатки... та невичерпана любов до краєзнавства.

Щиро бажаємо Вам, пане Вальдемаре, і Вашій родині міцного здоров'я, добра і злагоди, щедрої долі та довгих років життя.

Колектив Волинської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України.

O tym, jak Polacy języka ukraińskiego się uczą

Od czasów upadku Związku Radzieckiego i otwarcia granic na Zachód, Polacy masowo zaczęli się uczyć języków zachodnich. Rosyjski, nauczany dotąd w prawie każdej szkole, poszedł w odstawkę na rzecz angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego czy włoskiego. Dziś można zauważyć kolejny trend: im bardziej egzotyczny język, tym lepiej. Dlatego też powstają szkoły uczące chińskiego, japońskiego, norweskiego, niderlandzkiego, arabskiego itp. A co z językami wschodnimi?

Niestety języki wschodnich sąsiadów nie cieszą się obecnie popularnością wśród polskiej młodzieży. A szkoda, gdyż coraz częściej w ofertach pracy poszukuje się specjalistów znających rosyjski, ukraiński, a nawet białoruski. Na szczęście, na studiach wschodnioeuropejskich na UMCS w Lublinie, na których się uczę, tendencja jest odwrotna, gdyż w programie nauczania mamy zarówno rosyjski, jak i ukraiński, co jest rzadko spotykane wśród innych kierunków.

Co Ty? Ukraińskiego się uczysz?!

O ile rosyjski, którego uczę się już ponad dwa lata, nie robi na nikim wrażenia, o tyle moi znajomi bardzo emocjonalnie reagują na fakt studiowania przeze mnie języka ukraińskiego. Do tej pory był on spotykany jedynie na filologii słowiańskiej. Polacy, którzy dowiadują się o tym fakcie, często pytają, po co mi znajomość ukraińskiego, skoro uczę się rosyjskiego? Wielu ludzi nie widzi różnicy między tymi językami. A jest ona wielka! Wszak ukraińskiemu bliżej do polskiego, niż rosyjskiego.

Najważniejsza jest motywacja

Ukraińskiego uczę się dopiero kilka miesięcy, lecz mam już swoje zdanie na temat tego języka. Na pewno w jego nauce pomaga i przeszkadza mi zarazem znajomość rosyjskiego. Pomaga, gdyż znam cyrylicę i nie było dla mnie problemem opanowanie alfabetu, poza tym w ukraińskim są słowa podobne do rosyjskich. A dlaczego przeszkadza? Głównym problemem jest naleciałość wymowy. Czytając ukraińskie słowa często zdarza mi się je zmiękczać, a nieakcentowane „o” czytać, jak krótkie „a”. Poza tym wiele słów w języku ukraińskim brzmi podobnie do polskiego, a zupełnie inaczej, niż w rosyjskim. Jest to problem powszechny także wśród moich kolegów.

Jednak wszystko przychodzi z czasem. Nasza lektorka, która mieszka w Polsce, lecz z pochodzenia jest Ukrainką, próbuje nas zmotywować do nauki.

Pokazuje podobieństwa ukraińskiego i polskiego, zaraża kulturą swojego państwa, chwali, uczula na najczęściej popełniane błędy. Niestety kolejny problem stanowi brak podręcznika. Według naszej nauczycielki nie ma dobrej książki do języka ukraińskiego napisanej po polsku. Dlatego też uczymy się z materiałów własnych lektorki, lecz jesteśmy z nich bardzo zadowoleni.

Efektywna nauka kluczem do sukcesu

Zdaję sobie sprawę, iż nauka każdego języka wiąże się z wielkimi nakładami pracy. Na przykład angielskiego uczę się ponad 10 lat, a nadal muszę doszkalać swoje umiejętności. Jednak zauważam, że w przypadku ukraińskiego jest dużo prościej, zapewne ze względu na liczne podobieństwa do polskiego. Oczywiście pojawiają się trudności, np. z wymową „i” czy „r” lub słowami podobnymi, oznaczającymi coś zupełnie innego, jednak nasza nauka jest bardzo efektywna. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu, ok. 2,5 godziny. W tym czasie, oprócz przerobienia materiału, mamy również czas na zrobienie ćwiczeń, powtórkę oraz obcojęzyczne rozmówki. Mimo, iż uczymy się ukraińskiego dopiero od października, już potrafimy porozmawiać na proste tematy. A bierna znajomość tego języka tylko nam pomaga w jego szlifowaniu. Do Lublina przyjeżdża coraz więcej sąsiadów ze Wschodu, dlatego często możemy słyszeć na ulicy, uczelni, w sklepie lub innych miejscach rozmowy w języku ukraińskim.

Wraz z moimi kolegami jesteśmy niezwykle zadowoleni z zajęć języka ukraińskiego i postępów, które poczyniliśmy. Zdajemy sobie sprawę, iż nie idziemy w zgodzie z modą na wszystko, co zachodnie lub egzotyczne, lecz wiemy, że znajomość ukraińskiego wśród przyszłych specjalistów do spraw Europy Wschodniej, jest, zaraz za rosyjskim, bardzo wskazana.

Agnieszka BADER

Як поляки вчать українську мову

Від часів розпаду Радянського Союзу і відкриття західних кордонів поляки масово почали вивчати західні мови. Російська, яку викладали раніше майже в кожній школі, пішла у відставку, поступаючись місцем англійській, німецькій, французькій, іспанській чи італійській. Сьогодні можна зауважити ще одну тенденцію: чим більш екзотична мова, тим краще. Тому з’являються школи китайської, японської, норвезької, нідерландської, арабської тощо. А що ж зі східноєвропейськими мовами?

На жаль, мови наших східних сусідів не дуже популярні серед польської молоді. А шкода, тому що все частіше за допомогою оголошень про роботу шукають спеціалістів, які знають російську, українську і навіть білоруську. На щастя, на східноєвропейській спеціальності в Університеті Марії Склодовської-Кюрі в Любліні, де я навчаюся, спостерігається абсолютно протилежна тенденція, оскільки в програмі навчання у нас є і російська, і українська, що рідко трапляється на інших спеціальностях.

Ти що? Вчиш українську?

Якщо російська, яку я вивчаю вже більше двох років, нікого не дивує, то мої знайомі дуже емоційно реагують на факт вивчення мною української мови. До цього часу це можна було робити лише на слов’янській філології. Поляки, які дізнаються про цей факт, часто питають, навіщо мені знати українську, якщо я вчу російську. Багато людей не бачить різниці між цими мовами. А вона величезна! Адже українська більш наближена до польської, ніж до російської.

Найважливіше – мотивація

Я вивчаю українську лише кілька місяців, але вже маю свою думку про цю мову. У її вивченні мені водночас і допомагає, і заважає знання російської мови. Допомагає, тому що я знаю кирилицю, завдяки чому без проблем засвоїла алфавіт. Крім того в українській мові слова дуже схожі на російські. А чому заважає? Головною проблемою є вплив російської вимови. Читаючи українські слова, я часто пом’якшую їх, а ненаголошене «о» читаю як коротке «а». Крім того, багато слів в українській мові звучать подібно до польських, але абсолютно інакше, ніж російські. Це поширена проблема, з якою борються також мої друзі.

Однак усе приходить із часом. Наша вчителька, яка живе в Польщі, проте є українкою, на-

магається нас вмотивувати до навчання. Вона показує подібне в українській та польській, зображає культурою своєї країни, хвалить, звертає увагу на найбільш поширені помилки. На жаль, проблемою для нас є відсутність підручника. Наша викладачка вважає, що немає якісної книжки для вивчення української мови, написаної польською. Тому ми вивчаємо мову з її власних матеріалів, якими ми дуже задоволені.

Ефективна наука – запорука успіху

Я розумію, що вивчення кожної мови пов’язане з великими зусиллями. Наприклад, я вивчаю англійську вже більше 10 років, а все ще мушу розвивати свої знання. Однак, я вважаю, що у випадку української, це набагато простіше з огляду на численні подібності з польською. Звичайно, з’являються складнощі, наприклад, з вимовою «л» або «г» чи з подібними словами, які мають зовсім інше значення, але водночас наше навчання дуже ефективне. Заняття відбуваються раз на тиждень і тривають близько 2,5 години. Протягом такого уроку, крім опрацювання матеріалу, у нас також є час на вправи, повторення та розмови іноземною мовою. Крім цього, ми вивчаємо українську лише від жовтня і вже можемо поспілкуватися на прості теми. А пасивне знання цієї мови нам дуже допомагає шліфувати мовні навички. До Любліна приїжджає все більше сусідів зі Сходу, тому часто можемо почути на вулиці, в університеті, в магазині або інших місцях розмови українською мовою.

Разом із моїми друзями ми дуже задоволені заняттями української мови і прогресом, який ми спостерігаємо. Ми розуміємо, що не пливемо за течією моди на все, що західне або екзотичне, але знаємо, що знання української, крім російської, серед майбутніх спеціалістів у сфері Східної Європи дуже бажане.

Агнешка БОНДЕР

Wydział Kultury Rady Miasta Łuck
Centrum Kultury w Lublinie
Towarzystwo Kultury Polskiej na Wołyniu im.
Tadeusza Kościuszki
Wołyńska Szkoła Wyższa Ekonomii i
Zarządzania

ogłaszają

VII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy

organizatorzy ubiegają się o patronat
Konsula Generalnego Rzeczypospolitej
Polskiej w Łucku Beaty Brzywczy
Mera Miasta Łuck Mykoły Romaniuka
Prezydenta Miasta Lublin Krzysztofa Żuka

Patronat medialny – gazeta „Monitor Wołyński”

Założenia ogólne

1. VII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy odbędzie się **w dniu 28 lutego 2014 r. o godz. 14.00** czasu ukraińskiego. O miejscu prowadzenia konkursu zainteresowane osoby zostaną zawiadomione w późniejszym terminie. Konkurs jest imprezą otwartą, przeznaczoną dla osób mieszkających na stałe lub czasowo na Ukrainie.

2. Celem konkursu jest propagowanie literatury polskiej na Ukrainie oraz integracja Polaków i Ukraińców, doskonalenie warsztatu artystycznego, konfrontacja dokonań twórczych.

3. Laureaci Konkursu wytypowani podczas eliminacji w Łucku wezmą udział w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, które odbędą się na początku kwietnia 2014 r. w Lublinie.

4. Laureaci VI Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa kwalifikowani są bezpośrednio do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa bez udziału w eliminacjach konkursowych

5. Laureatom delegowanym z Ukrainy do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, organizatorzy zapewniają transport do Lublina i z powrotem oraz noclegi i wyżywienie w czasie pobytu w Polsce.

6. Laureaci delegowani z Ukrainy do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, w celu uzyskania wizy do Polski na 2 tygodnie przed wyjazdem (najpóźniej – w dniu 24 marca 2014 r.) muszą posiadać ważny paszport zagraniczny.

7. W przypadku braku ważnego paszportu zagranicznego we wskazanym dniu organizatorzy zastrzegają sobie prawo zamiany wytypowanych nagrodzonych laureatów, wyróżnionymi posiadającymi ważny paszport.

Warunki uczestnictwa

- ukończone 15 lat;
- przygotowanie repertuaru nie prezentowanego w poprzednich konkursach;

- przygotowanie repertuaru z zakresu literatury polskiej w języku polskim lub ukraińskim. **Wykonawca może reprezentować tylko jedną instytucję** (np. szkołę, ośrodek kultury, klub);

- zgłoszenie odbywa się do dnia 25 lutego 2014 r.** poprzez złożenie KARTY UCZESTNIKA lub zgłoszenie telefoniczne

Zgłoszenia przyjmuje Sofia Muliar (tel. +38 0979874574)

Kategorie konkursu:

A. TURNIEJ RECYTATORSKI

1. Repertuar uczestników obejmuje 2 utwory poetyckie w całości lub fragmentach lub 1 utwór poetycki i fragment prozy z **literatury polskiej** prezentowane w języku polskim lub ukraińskim;

2. O jakiegokolwiek zmianie repertuaru na każdym z etapów konkursu uczestnicy muszą natychmiast poinformować organizatorów;

3. Łączny czas wykonania nie może przekroczyć 6 minut.

Uwaga: Przekroczenie limitu czasu przez wykonawcę może spowodować wyłączenie go z oceny przez Sąd Konkursowy.

Управління культури Луцької міської ради
Центр культури в Любліні
Товариство польської культури на Волині
ім. Тадеуша Костюшка
Волинський інститут економіки
та менеджменту

оголошують

VII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України

організатори клопочуться про патронат
Генерального консула Республіки Польща у
Луцьку Беати Бживчи
Луцького міського голови Миколи Романюка
Президента міста Люблін Кшиштофа Жука

Медійний патрон – газета «Волинський монітор»

Загальні засади

1. VII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України відбудеться **28 лютого 2014 р. о 14.00** за київським часом. Про місце проведення конкурсу зацікавлені особи будуть повідомлені пізніше. Цей конкурс – відкритий захід, призначений для тих, хто постійно або тимчасово проживає в Україні.

2. Метою конкурсу є промоція польської літератури в Україні, а також інтеграція українців і поляків, вдосконалення артистичних вмінь, співставлення творчих досягнень.

3. Laureati, відібрані на конкурс в Луцьку, візьмуть участь у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова у Любліні (Польща), які відбудуться на початку квітня 2014 р.

4. Laureati VI Польсько-українських зустрічей майстрів слова допускаються до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова без проходження конкурсного відбору.

5. Laureатам, делегованим з України до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, організатори гарантують перевезення до Любліна та назад, нічліги та харчування під час перебування в Польщі.

6. Laureati, делеговані з України до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, за два тижні до фіналу (найпізніше – 24 березня 2014 р.) повинні мати дійсний закордонний паспорт (для отримання візи).

7. Якщо котрийсь із лауреатів у вказаний день не матиме дійсного закордонного паспорта, організатори мають право замінити його однією з осіб, відзначених у конкурсі, яка матиме дійсний закордонний паспорт.

Умови участі

- мати повні 15 років;
- приготувати репертуар, якого учасник не представляв у попередніх конкурсах;
- до репертуару мають входити твори польської літератури на польській або українській мові. **Виконавець може представляти лише одну інституцію** (наприклад, навчальний заклад, дім культури чи клуб);
- подання заявок про участь триває до 25 лютого 2014 р.** шляхом заповнення АНКЕТИ УЧАСНИКА (безпосередньо або по телефону);
- заявки приймає** Софія Муляр (тел. +38 0979874574)

Конкурсні категорії

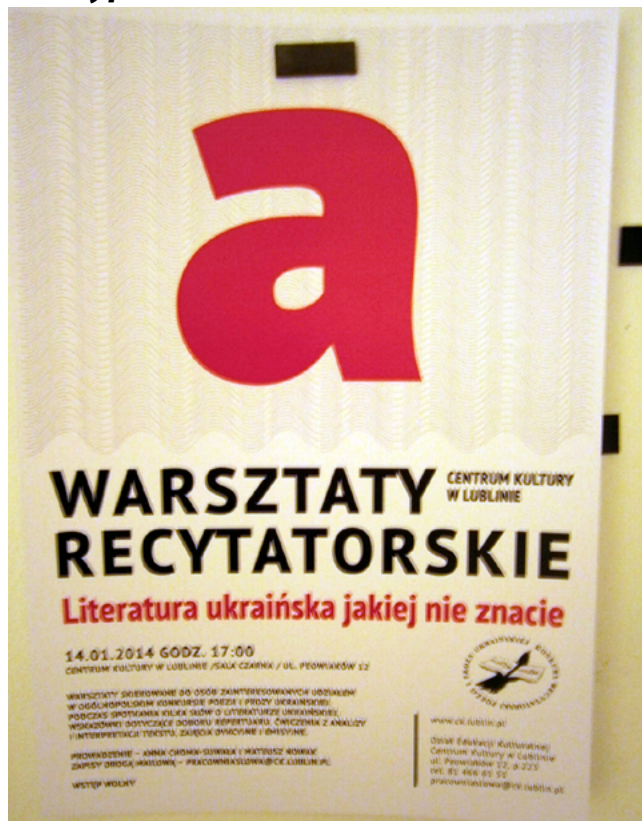
ДЕКЛАМАТОРСЬКИЙ ТУРНІР

1. Репертуар учасників має складатися з 2 поетичних творів чи їх фрагментів, або з 1 поетичного твору та 1 фрагменту прози з **польської літератури** на польській чи українській мові;

2. Про будь-яку зміну репертуару на будь-якому з етапів конкурсу учасники повинні негайно повідомити організаторів;

3. Загальний час виконання не може перевищувати 6 хвилин.

Увага: Перевищення виконавцем часового ліміту може призвести до його виключення з оцінюваних учасників конкурсу.

Literatura ukraińska, jakiej nie znacie Українська література, якої ви не знаєте

We wtorek, 14 stycznia 2014 roku, w lubelskim Centrum Kultury odbyły się warsztaty recytatorskie dla osób zainteresowanych udziałem w Ogólnopolskim Konkursie Poezji i Prozy Ukraińskiej, które odbędą się w dniach 6 – 7 marca w Lublinie. Uczestnicy zapoznali się z przykładową literaturą ukraińską, nauczyli technik deklamacji oraz dowiedzieli, czym tak naprawdę jest recytacja.

У вівторок, 14 січня 2014 року, в Люблінському центрі культури відбулися майстер-класи з декламаторського мистецтва для осіб, котрі хочуть взяти участь у Загальнопольському декламаторському конкурсі української поезії та прози, що відбудеться 6-7 березня в Любліні. Учасники познайомилися з деякими творами української літератури, техніками декламації та дізналися, чим насправді є декламація.

«Recytacja tekstu literackiego to mówienie o sprawie, która mnie niezwykle zajmuje» – przekonywał jeden z prowadzących, Mateusz Nowak, aktor, recytator, monodramista, juror konkursów recytatorskich i instruktor kultury słowa. «Łapcie się za teksty, które do Was naprawdę mówią. Świadczy to o waszej mądrości i dojrzałości. Słowa użyte przez autora powinny być z waszego świata. Ambicją młodego recytatora jest mówienie tekstów, których on sam nie rozumie, ale jest to brak odpowiedzialności» – instruował aktor, zdradzając również, w jaki sposób pracuje jury: «Jurorzy potrzebują osób, które mówią od siebie, nawet gdy popełniają błędy techniczne. Lepiej być sobą, niż udawać, gdyż sfera emocjonalna odgrywa w tym wypadku ważną rolę. Debitutanci powinni wybierać teksty proste i konkretne – na trudne przyjdzie czas».

«Przyszedłem tutaj z powodu chęci poznania realiów i obyczajów Ukrainy i jej języka» – mówi Jarosław Toporowski, jeden z kilkunastu uczestników spotkania. «To będzie mój piąty raz, gdy biorę udział w Konkursie Poezji i Prozy Ukraińskiej. Zaczęłam za namową chrześniej, która zaszczyliła we mnie sympatię do kultury wschodniej. Wydarzenie jest fajnym doświadczeniem, co roku odkrywam w poezji ukraińskiej coś nowego» – tłumaczy Ada, uczennica liceum. Natomiast Radek dodaje: «Mieszkam we wschodniej Polsce i z ciekawości chciałem zapoznać się z literaturą ukraińską.

Chciałbym wziąć udział w konkursie i mam nadzieję, że wybiorę ciekawy tekst. Interesuje mnie tematyka miłosna».

Warsztaty trwały kilka godzin i dotyczyły takich zagadnień, jak: wprowadzenie do literatury ukraińskiej, wskazówki dotyczące doboru repertuaru, z uwzględnieniem źródeł przydatnych przy poszukiwaniu tekstów, prezentacja najważniejszych przedstawicieli literatury ukraińskiej (głównie współczesnej), ćwiczenia z analizy i interpretacji tekstu, zajęcia dykcyjne i emisyjne, prezentacja tekstu na scenie. Oprócz Mateusza Nowaka, zajęcia współprowadziła Anna Choma-Suwała, literaturoznawca, tłumacz, juror konkursów recytatorskich.

Warsztaty odbyły się w ramach przygotowań do VII Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa 2014, w skład których wchodzi: Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Ukraińskiej w Lublinie oraz Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej na Ukrainie, zlokalizowany w Łucku (odbędzie się 28 lutego). Oba wydarzenia mają na celu promocję literatury sąsiedniego państwa, a zadaniem – wygłoszenie dwóch wierszy lub fragmentu prozy: polskiej – przez Ukraińców lub ukraińskiej – przez Polaków. Recytacja może odbywać się w języku ojczystym lub języku sąsiada. Pierwsze Polsko-Ukraińskie Spotkania Mistrzów Słowa odbyły się w 2008 roku.

Agnieszka BĄDER

«Декламація літературного тексту – це тема, яка мене надзвичайно захоплює,» – переконував один із ведучих, Матеуш Новак, декламатор, актор монодрам, член журі декламаторських конкурсів і консультант з культури слова. «Беріться за тексти, які до вас насправді промовляють. Це свідчитиме про вашу мудрість та зрілість. Слова, котрі використав автор, повинні бути словами з вашого світу. Молодий декламатор через амбіції виголошує тексти, яких він сам не розуміє, а це свідчить про безвідповідальність,» – розповідав актор, розкриваючи також особливості роботи журі: «Члени журі хочуть бачити осіб, які говорять від себе, навіть якщо вони роблять технічні помилки. Краще бути собою, ніж удавати когось, тому що емоційна сфера відіграє важливу роль у цьому випадку. Дебютанти повинні вибирати прості й конкретні тексти. На складні ще надійде час».

«Я прийшов сюди, щоб дізнатися про реальність і звичаї України та її мови,» – розповідає Ярослав Топоровський, один із кількох канадських учасників зустрічі. «Це буде моя п'ята участь у Конкурсі української поезії та прози. Я почала брати участь у ньому після намовлянь хресної, яка прищепила мені симпатію до східної культури. Конкурс дає гарний досвід, щороку я відкриваю в українській поезії щось нове,» – пояснює Ада, учениця ліцею. Натомість Радек додає: «Я живу в східній частині Польщі і мені цікаво познайомитися з українською літературою.

Хотів би взяти участь у конкурсі та маю надію, що виберу цікавий текст. Мені подобається любовна тематика».

Майстер-класи тривали кілька годин і були присвячені таким питанням: вступ до української літератури, настанови щодо підбору репертуару з урахуванням джерел, що допоможуть знайти тексти, розповідь про найважливіших представників української, переважно сучасної, літератури, вправи з аналізу та інтерпретації тексту, заняття з дикції та постановки голосу, представлення тексту на сцені. Разом із Матеушем Новаком заняття вела Анна Хома-Суwała, літературознавець, перекладач, член журі декламаторських конкурсів.

Майстер-класи відбулися в рамках підготовки до VII Польсько-українських зустрічей майстрів слова, до складу яких входять: Загальнопольський декламаторський конкурс української поезії та прози в Любліні та Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України, що відбувається в Луцьку (відбудеться 28 лютого). Обидва конкурси мають на меті пропагування літератури сусідньої держави. Учасники повинні задекламувати два вірші або уривки з прози: українці – з польської літератури, а поляки – української. Декламувати можна рідною мовою або мовою сусіда. Перші Польсько-українські зустрічі майстрів слова відбулися в 2008 році.

Агнешка БОНДЕР

Książkowe podróże Книжкові мандри

25 grudnia w pociągach «Kolei Południowo-Zachodniej» na trasie «Kijów – Warszawa - Kijów» rozpoczął się nowatorski projekt kulturalny «Książkowe podróże».

25 грудня в потягах «Південно-Західної залізниці» напрямку «Київ – Варшава – Київ» стартував неординарний культурний проект «Книжкові мандри».

Ініціатива Польського Інституту в Києві дає можливість пасажерам через місяць читати в дорозі твори українських письменників: Тани Малайчук, Наталки Сняданко, Сергія Жадана та Тараса Прохаська. Усі четверо – лауреати Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженьовського, яку один раз на два роки вручає Польський Інститут у Києві.

«Kto z nas nie lubi podróżować pociągiem z książką lub gazetą w rękę? Czytać i poszerzać horyzonty wyobrażenia – najlepsze zajęcie w długiej podróży – opowiada dyrektor Instytutu Polski w Kijowie, przewodniczący jury Nagrody im. Józefa Konrada Korzeniowskiego – 2013 Jarosław Godun. – Właśnie dlatego postanowiliśmy pocieszyć pasażerów zestawem utworów najlepszych pisarzy».

Książki z utworami umieszczone są w każdym przedziale i można korzystać z nich bezpłatnie. Dodatkowo, rodzynką projektu, są utwory polskich autorów w tłumaczeniu na język ukraiński, a także «polski» numer czasopisma «Krytyka», poświęcony nowym społecznym i artystycznym praktykom w Polsce.

Nagroda Literacka im. Józefa Konrada Korzeniowskiego została założona w roku 2007 przez Instytut Polski w Kijowie w partnerstwie z Narodowym Centrum Kultury w Warszawie w celu wsparcia młodych ukraińskich pisarzy. Co dwa lata nagroda jest przyznawana ukraińskiemu pisarzowi w wieku do 40 lat nie za konkretny utwór literacki, lecz za konsekwentną twórczość, innowacyjność formy, łamanie stereotypów i uniwersalność przekazu.

www.polinst.kiev.ua

Ініціатива Польського Інституту в Києві надає можливість пасажерам протягом місяця читати в дорозі твори українських письменників: Тани Малайчук, Наталки Сняданко, Сергія Жадана та Тараса Прохаська. Усі четверо – лауреати Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженьовського, яку один раз на два роки вручає Польський Інститут у Києві.

«Хто з нас не любить подорожувати потягом із книгою чи газетою в руках? Читати і розширювати горизонти уяви – найкраще заняття у довгій дорозі, – говорить директор Польського Інституту у Києві, голова журі премії ім. Джозефа Конрада-Коженьовського-2013 Ярослав Годун. – Саме тому ми вирішили потішити пасажирів добіркою творів кращих письменників».

Книги з творами розміщені в кожному купе та надаються для користування безкоштовно. Додатковою родзинкою проекту є твори польських авторів у перекладі на українську, а також «польський» номер часопису «Критика», присвячений новим соціальним та мистецьким практикам у Польщі.

Літературна премія імені Джозефа Конрада-Коженьовського була заснована у 2007 році Польським Інститутом у Києві у партнерстві з Національним центром культури у Варшаві з метою підтримки молодих українських літераторів. Кожні два роки премія присуджується українському письменникові віком до 40 років не за конкретний літературний твір, а за послідовну реалізацію творчого шляху, інноваційність форми, ламання стереотипів та універсальність послання.

www.polinst.kiev.ua

Poznajmy polską kulturę w aktywny sposób!

Пізнаймо польську культуру активним способом!

Od 14 do 21 grudnia 2013 r. laureaci Konkursu Wiedzy o Polsce «Polska – bez tajemnic» mieli możliwość uczestniczyć w bardzo ciekawej podróży do Polski.

Із 14 до 21 грудня 2013 р. лауреати Konkursu знань про Польщу «Польща – без таємниць» мали можливість взяти участь у дуже цікавій подорожі до Польщі.

Organizatorami tej wycieczki, przy wsparciu finansowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, były Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na czele z prezesem panią Ewą Kanabus-Koszal oraz Stowarzyszenie Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu na czele z prezesem panem Walentym Wakolukiem. Do Polski pojechało 6 opiekunów i 24 dzieci polskiego pochodzenia z różnych regionów Ukrainy. Mieli oni przyjemność spędzenia w Polsce całego tygodnia i pogłębienia swojej wiedzy w aktywny sposób o kulturze i historii kraju. Uczestnicy mieszkali w dobrych warunkach i poznawali polską kuchnię. Żytomierz reprezentowali uczniowie ze Szkół Ogólnokształcących nr 27 oraz 36.

14-15 grudnia przyjaźnie przywitała nas Warszawa. Tam zwiedziliśmy Stadion Narodowy oraz Starówkę, pojechaliśmy do Wilanowa i Łazienek Królewskich ze słynnym pomnikiem Fryderyka Chopina oraz mieliśmy okazję podziwiać piękne widoki nocnej Warszawy z 30 piętra Pałacu Kultury i Nauki.

16 grudnia zostaliśmy zaproszeni na spotkanie ze Starostą Słupskim p. Mariuszem Rogą, podczas którego nie tylko dowiedzieliśmy się o regionie słupskim, ale także poznaliśmy dyrektorów i uczniów miejscowych szkół średnich. Każdy opiekun zaprezentował swoją szkołę oraz określił potrzeby swojego polskiego środowiska. Taka integracja była bardzo ważna dla polskiej młodzieży z Ukrainy, gdyż ona zaprzyjaźniała się z rówieśnikami z Polski. Potem pojechaliśmy w gości do Gimnazjum w Ostrowitem, gdzie zaprezentowaliśmy polskim uczniom ukraińską kulturę i opowiedzieliśmy o wybitnych Polakach Żytomierza.

17 grudnia pojechaliśmy do Poznania, żeby pogłębić swoją wiedzę o początkach państwa polskiego. Zwiedziliśmy Starówkę miasta i poznaliśmy legendę o poznańskich koziołkach. Największe wrażenie na uczestnikach sprawiła Bazylika Archikatedralna św. Piotra i św. Pawła w Poznaniu to jeden z najstarszych polskich kościołów i najstarsza polska katedra (od 968 roku), położona na Ostrowie Tumskim. Przewodnik opowiadał, że jest ona miejscem pochówku pierwszych władców Polski i przypuszczalnym miejscem chrztu Mieszka I.

18 grudnia byliśmy już w najstarszym, pełnym uroku, polskim mieście Kaliszu, gdzie zobaczyliśmy Główny Rynek z Ratuszem. Mieliśmy okazję obejrzeć Bazylikę WNMP, gdzie znajduje

się sanktuarium św. Józefa, a także zobaczyć wnętrze Katedry św. Mikołaja, która zachwyca kalejdoskopem stylów: gotyckim, barokowym, rokokowym oraz renesansowym.

19 grudnia zwiedziliśmy piękne Muzeum im. Adama Mickiewicza w Śmiełowie i wzięliśmy udział w lekcji muzealnej. Dzieci były zachwycone pamiątkami muzealnymi i z uwagą słuchały biografii wybitnego poety. Tego dnia odbyła się także uroczysta kolacja wigilijna z udziałem organizatorów, a najbardziej ciepłą chwilą tego wieczoru, było składanie sobie życzeń i dzielenie się opłatkiem. Wieczór pożegnalny miał miejsce w przytulnym hotelu «Akwador» we wsi Prokopowo, którą opuściliśmy następnego dnia jadąc do Muzeum Wsi Radomskiej.

W imieniu swoim i całej grupy z Żytomierza chciałabym podziękować naszym opiekunom oraz organizatorom tego wyjazdu za ciekawy pobyt, podczas którego niewątpliwie pogłębiliśmy swoją wiedzę z zakresu kultury, historii, geografii i pięknych tradycji polskich.

Wiktorija ZUBAREWA, opiekun grupy z Żytomierza, członek Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie

Organizatorami цієї подорожі, що відбулася при фінансовій підтримці Міністерства закордонних справ РП, стали Великопольське товариство розвитку сільських територій на чолі з головою Евою Канабус-Кошаль та Товариство польської культури на Волині ім. Еви Фелінської на чолі з Валентином Ваколюком. У Польщу поїхали 6 керівників та 24 дітей польського походження з різних регіонів України. Вони отримали можливість провести в Польщі цілий тиждень, активно поглиблюючи свої знання про культуру та історію Польщі. Учасники проживали в добрих умовах і пізнавали чудову польську кухню. Житомир представляли учні із загальноосвітніх шкіл № 27 та 36.

14-15 грудня нас приязно зустріла Варшава. Там ми відвідали Національний стадіон та Старе місто, поїхали до Вілянова та Королівських лазенок з відомим пам'ятником Фридерикові Шопену, а також мали нагоду з 30-го поверху Палацу культури і науки розглядати чудові краєвиди нічної Варшави.

16 грудня нас запросили на зустріч зі Слупецьким старостою Маріушем Рогою, під час якої ми не лише довідалися про слупецький

регіон, але й познайомилися з директорами та учнями місцевих середніх шкіл. Кожен керівник представив свою школу, а також окреслив потреби свого польського середовища. Така інтеграція була дуже важливою для польської молоді з України, оскільки вона потоваришувала з ровесниками з Польщі. Пізніше ми поїхали в гості до гімназії в Островіті, де розповіли польським учням про українську культуру і видатних поляків Житомира.

17 грудня ми поїхали до Познаня, щоб поглибити свої знання про зародження польської держави. Побачили познанське Старе місто і почули легенду про двох козиликів. Найбільше враження на учасників подорожі справила Архікафедральна базиліка Св. Петра і Павла в Познані – один із найстаріших польських костелів та найдревніший польський собор (з 968 року), який знаходиться на Острові Тумському. Гід розповів, що тут поховані перші володарі Польщі, а також що базиліка є можливим місцем хрещення Мешка I.

18 грудня ми вже були в найстарішому польському місті – чарівному Каліші, де побачили Головний ринок із Ратушею, ввійшли до Базиліки, де знаходиться святилище Св. Юзефа, побачили інтер'єр собору Св. Миколая, який представляє калейдоскоп стилів: готика, бароко, рококо та ренесанс.

19 грудня відвідали Музей ім. Адама Міцкевича в містечку Смелув та взяли участь у музичній лекції. Діти захоплювалися музейними пам'ятками та із зацікавленням вислухали біографію видатного поета. У цей же день відбулася урочиста різдвяна вечера за участю організаторів, а найтеплішим моментом цього вечора було те, що всі ділилися святковими побажаннями та оплатком. Прощальний вечір пройшов у затишному готелі «Аквадор» у селі Прокопово, яке залишили наступного дня, вирушаючи до Музею радомського села.

Від себе та всієї групи з Житомира хочу подякувати нашим керівникам та організаторам поїздки за цікаву подорож, під час якої ми, безсумнівно, поглиблювали свої знання зі сфери культури, історії, географії та прекрасних польських традицій.

Вікторія ЗУБАРЕВА, керівник групи з Житомира, член Житомирської обласної Спільноти поляків в Україні

Konkurs «Być Polakiem»

Zaproszenie do Polski!

Jesteś
młodym
Polakiem

Mieszkasz
poza
granicami
Ojczyzny

Weź udział
w Konkursie

pl. Prace nadesłane bez wypełnionego formularza nie zostaną zakwalifikowane do oceny przez Jury.

§ 11. Podstawowym kryterium formalnym przyjęcia pracy do Konkursu jest jej samodzielne napisanie lub wykonanie. Prace niesamodzielne nie będą oceniane. Niezbędne jest podanie źródeł, z których się korzysta.

Kryteria oceny prac:

- zgodność z przesłaniem ideowym Konkursu;
- walory edukacyjne;
- walory artystyczne;
- oryginalność pomysłów.

Przy ocenie prac będą brane pod uwagę także:

- zaangażowanie w przygotowanie pracy;
- kreatywność;
- poprawność językowa.

§ 12. Pracenaależy nadsyłaćw nieprzekraczalnym terminie do 28 marca 2014 r.

§ 13. Wyniki zostaną ogłoszone na stronie internetowej Fundacji pod koniec maja 2014 r.

§ 14. Nagrody w Konkursie:

- pobyt edukacyjno - kulturalny w Polsce - lipiec 2014 r.;

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Dla podtrzymania tożsamości narodowej, postaw patriotycznych i społecznych dzieci i młodzieży mieszkającej poza granicami Polski został ogłoszony Konkurs «Być Polakiem».

§ 2. Organizatorami Konkursu są: Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Stowarzyszenie «Wspólnota Polska», Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, Europejska Unia Wspólnot Polonijnych, Fundacja «Świat na Tak».

§ 3. Cele Konkursu:

1. Uświadczenie i umacnianie tożsamości narodowej.
2. Poznanie historii Polski splecionej z historią swojej rodziny.
3. Kulturowanie języka polskiego.
4. Określenie swojej roli jako Polaka w kraju zamieszkania.
5. Ukazanie bogactwa dwukulturowości.

II. Warunki uczestnictwa

§ 4. Konkurs skierowany jest do dzieci i młodzieży mieszkającej poza granicami Polski.

§ 5. Konkurs skierowany jest do osób w wieku 9-25 lat.

§ 6. Uczestnicy konkursu wybierają jeden z następujących tematów

I. Ballada o okaleczonym mieście - Powstanie Warszawskie 1944.

(np. Wspomnienia rodzinne, Rozmowa z Małym Powstańcą, Czas trudnych wyborów.)

II. Polskie drogi do wolności.

(np. Wojenne losy Polaków – Narvik, Tobruk, Monte Casino, Ku wolnej Polsce – działania niepodległościowe Polaków poza granicami kraju, Relacje świadków.

III. Polska moich marzeń.

§ 7. Formą prac konkursowych są:

- prace pisemne w języku polskim np. opowiadanie, reportaż, wywiad, wiersz, pamiętnik, list, esej, opis wydarzeń na podstawie relacji przekazanych przez bliskich, przyjaciół, znajomych lub na podstawie materiałów archiwalnych m.in. prasy polonijnej, reportaży filmowych, itp; prace mogą być wzbogacone ilustracjami i zdjęciami;
- multimedialne formy przekazu np. prezentacja, film, wywiad w polskiej wersji językowej lub zawierające polskie tłumaczenie.

§ 8

1. Prace pisemne (pliki z rozszerzeniem doc., docx., pdf.) nie mogą być dłuższe niż 10 000 znaków i przekraczać 4 stron formatu A4, pisanych czcionką 12. Należy używać polskich znaków. Można przysyłać prace starannie napisane ręcznie.

2. Prace multimedialne nie mogą być dłuższe niż 10 minut. Prace te mogą być przesłane w formatach .divx, .mov, .avi, .wmv, .mpeg, mp3, .mp4, .iphone, a prezentacje w formatach .ppt, .pptx i nie mogą przekraczać 20 slajdów.

§ 9. Sposób przesłania prac do Organizatora:

- elektroniczny na adres bypolakiem@swiatnatak.pl z podaniem w temacie maila imienia i nazwiska autora pracy oraz tytułu pracy
- na płycie CD lub DVD, nośniku USB lub SD;
- w formie papierowej

na adres: Fundacja «Świat na Tak» Al. J. Ch. Szucha 27, 00-580 Warszawa z dopiskiem Konkurs «Być Polakiem».

§ 10. Każdy uczestnik Konkursu zobowiązany jest wypełnić formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej Fundacji www.swiatnatak.pl.

Polska pięknieje

Przez dwa dni uczniowie Szkoły Polskiej w Kowlu mieli okazję sprawdzić w praktyce poziom swojej znajomości języka polskiego, posłuchać wspaniałych opowiadań przewodniczki z Lublina pani Lidii Wojtkowiak-Szuby o miastach, ludziach, przedmiotach, kościołach.

W ciągu tego półroczna nauki szkolnej uczniowie Szkoły Polskiej w Kowlu odbyli drugą już wycieczkę do Polski. Tym razem podążyli szlakiem literackim i szlakiem króla, który «zastał Polskę drewnianą a zostawił murowaną» – Kazimierza Wielkiego.

Wczesnym rankiem, już o godzinie 7.00 zwiedziliśmy Chełm – miasto położone na glebach kredowych i wyróżniające się bogatą historią na styku trzech kultur: polskiej, ukraińskiej i żydowskiej.

Chełm to stolica historycznej ziemi chełmskiej. Istnieje wiele wersji etymologii nazwy miasta, w tym także wskazująca na korzenie celtyckie. Jednak najbardziej prawdopodobne jest pochodzenie od starosłowiańskiego słowa «cholm» (wzgórze), odnoszącego się do centralnego wzniesienia Góry Chełmskiej.

Obejrzeliśmy Plac Łuczkowskiego wraz z pozostałościami dawnego ratusza i kamienic oraz zrekonstruowaną studnię miejską, Kopiec Niepodległości na Wysokiej Górze – wczesnośredniowiecznym grodzisku z drewnianym krzyżem i cmentarz prawosławny. W Kościele Rozesłania św. Apostołów w Chełmie, który jest zabytkiem klasy zerowej, podziwialiśmy polichromie Józefa Mayera oraz obrazy Szymona Czechowicza. Nie było dane wejść nam do podziemi kredowych, gdyż zawitaliśmy tu zbyt wcześnie.

Następnie w Nałęczowie przeszliśmy szlakiem naszych wybitnych pisarzy: najpierw Stefana Żeromskiego, któremu tu Jan Witkiewicz Koszczyc, bratanek Stanisława Witkiewicza wybudował pracownię. Widzieliśmy tu wiele pamiątek po Żeromskim i jego synu Adamie.

W Pałacu Małachowskich odwiedziliśmy muzeum drugiego wybitnego polskiego pisarza Bolesława Prusa i fotografowaliśmy się na jego ławeczce przed pałacem. Tutaj mogliśmy kupić wiersze poetki Czesławy Dąbrowskiej-Bojdy poświęcone Katyniowi, tragedii Smoleńskiej i zawierające wiersze mówiące o walce z komunizmem oraz tomiki wierszy poświęcone Nałęczowowi. W Parku Zdrojowym widzieliśmy także Stare Łazienki i siedzieliśmy na wielkim rowerze. Na takim właśnie uczył się jeździć Bolesław Prus.

W Nałęczowie bywali i tworzyli też inni pisarze i poeci polscy: Zofia Nałkowska, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Przybyszewski, Stanisław Witkiewicz, Michał Elwiro Andriolli, Ewa Szelburg-Zarembina.

Widzieliśmy też willę Oktawię z 1880r., która należała do żony Stefana Żeromskiego – Oktawii.

Z Nałęczowa od razu pojechaliśmy do Albrechtówki, skąd zaparł nam dech w piersiach piękny widok na zamek w Janowcu, Wisłę i stary wiatrak. Jest to jeden z najładniejszych punktów widokowych na Wisłę. Miejsce, w którym na pewno można siedzieć bez końca. Warto było dla takiego widoku iść przez błotnistą drogę.

Następnie podziwialiśmy architekturę Kazimierza Dolnego. Początki tej osady sięgają XI wieku. W 1181 roku Kazimierz Sprawiedliwy przekazał ją norbertankom z podkrakowskiego Zwierzyńca. To one zmieniły nazwę osady na

Kazimierz. Założenie miasta oraz budowę zamku obronnego legendarnie przypisuje się Kazimierzowi Wielkiemu.

Najpierw obejrzeliśmy kościół farny św. Jana Chrzciciela i św. Bartłomieja – zbudowany w latach 1586-1589 z organami w modrzewiowej oprawie z 1620 r., jednymi z najstarszych w Polsce, z renesansowym popiersiem Mikołaja Przybyły i chrzcielnicą z warsztatu Santi Gucciego.

Potem widzieliśmy ruiny zamku górnego i dolnego oraz kamienice z ok. 1615 r. należące do braci Przybyłów: Pod Świętym Mikołajem i Pod Świętym Krzysztofem. Zrobiliśmy zdjęcie przy studni, przy choinie i w saniach św. Mikołaja. Część grupy weszła na górę Trzech Krzyży, a część kupowała pamiątki na rynku.

Wieczór i nocleg spędziliśmy w starym, pięknym Sandomierzu zwiedzając Bazylikę Katedralną Narodzenia NMP i Stary Rynek z gotyckim ratuszem z szopką bożonarodzeniową i pięknie oświetloną choinką.

Rano zwiedziliśmy resztę zabytków: przeszliśmy wspaniałym lessowym wąwozem św. Jadwigi, przeszliśmy Podziemną Trasą Turystyczną «Lochy Sandomierskie» biegnącą pod ośmioma kamienicami i usłyszeliśmy legendę o Halinie Krępiance, która przechrztyła Tatarów w czasie najazdu w XIII wieku. Podziwialiśmy także Bramę Opatowską – gotycką bramę wjazdową do miasta.

Istnieje kilka teorii na temat pochodzenia nazwy tego pięknego miasta, według jednej z nich nazwa związana jest z położeniem miasta – w okolicach Sandomierza, rzeka San domierza (dochodzi) do Wisły. Najbardziej prawdopodobna teoria głosi jednak, że nazwa miasta pochodzi od staropolskiego imienia Sędomir, rozpowszechnionego w całej Słowiańszczyźnie.

Lublin był ostatnim miastem na naszej mapie zwiedzania. Dowiedzieliśmy się, że nazwa miasta pochodzi od nazwy osobowej Lubla utworzonej od staropolskiego imienia Lubomir, poprzez dodanie dawniej pieszczotliwego przyrostka -la.

Widzieliśmy pomnik Unii Lubelskiej, pomnik Józefa Piłsudskiego, pomnik poświęcony Konstytucji 3 Maja. Następnie zwiedziliśmy Bazylikę Dominikańską z relikwiami Krzyża Świętego i Archikatedrę Lubelską, a w niej słynny obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, który 3 lipca 1949 zapłakał krwawymi łzami i był powodem wielkiego problemu dla władz komunistycznych.

Obejrzeliśmy też korowód bożonarodzeniowy, zabytkowe kamienice, w tym Kamienicę Poetów i dowiedzieliśmy się, że tu w Lublinie zmarł po procesie sądowym Jan Kochanowski, jeden z najwybitniejszych poetów polskich.

Podziwialiśmy pięknie oświetlony Lubelski Zamek, odnowiony Teatr Stary, diabelski kamień, który przynosi pecha, szopkę bożonarodzeniową. Mogliśmy sobie zrobić zdjęcia ze św. Mikołajem i dostać od niego słodycze. Zapaliliśmy długie «zimne ognie», które dostaliśmy od organizatorów korowodu bożonarodzeniowego. Wypiliśmy też gorącą czekoladę w kawiarni „U Śzewca”.

Późną nocą wróciliśmy do domu do Kowla pełni wrażen, cudownych wspomnień i obiecaliśmy sobie, że na pewno wrócimy jeszcze do pięknych miejsc, jakich w Polsce już widzieliśmy wiele. Zadaniem z tej podróży ma być przygotowanie ciekawej pracy o zabytkach w formie reportażu, prezentacji, rysunków, wierszy i opowiadań.

Wiesław PISARSKI

Польща стає привабливішою

Протягом двох днів учні Польської школи в Ковелі мали можливість перевірити на практиці рівень своїх знань із польської мови, послухати чудові розповіді Лідії Войтковяк-Шуби, екскурсовода з Любліна, про міста, людей, предмети, костели.

Це вже друга подорож до Польщі учнів Польської школи в Ковелі протягом цього шкільного півріччя. Тим разом ми вирушили літературним шляхом і шляхом короля, який «застав Польщу дерев'яною, а залишив муруваною», тобто Казимира Великого.

Рано вранці, вже о 7.00 год., ми були в Холмі. Місто, що розташоване на крейдяних родовищах, яке має багату історію на пограниччі трьох культур: польської, української і єврейської.

Холм – це столиця історичної холмської землі. Існує чимало версій етимології назви міста, одна з яких вказує на кельтське коріння. Однак, найімовірніше, назва походить від старослов'янського слова «холм» (пагорб), адже в місті є гора, яку називають Холмською.

Ми оглянули майдан Лучковського з рештками давньої ратуші, кам'яними будинками і відновленою міською криницею, Курган Незалежності на Високій Гірці – на городищі періоду раннього Середньовіччя, де розташовано хрест і православне кладовище. У холмському костелі Розіслання св. Апостолів, який є пам'яткою архітектури нульового рівня (такого, що має найвищу мистецьку, історичну і наукову цінність у світі, – ред.), ми захоплювалися поліхромією Юзефа Майера і образами Шимона Чеховича. Нам не вдалося потрапити до крейдяних підземель, оскільки ми прибули туди надто рано.

У Наленчові ми пройшлися стежками наших визначних письменників, зокрема, Стефана Жеромського, якому тут Ян Віткевич-Кошиц, племянник Станіслава Віткевича, побудував майстерню. Ми оглянули там багато пам'яток, які нагадують про Жеромського та його сина Адама.

У палаці Малаховських ми відвідали музей іншого визначного польського письменника, Болеслава Пруса, сфотографувалися на його лавочці перед палацом. Тут можна було придбати вірші поетеси Чеслави Домбровської-Бойди, присвячені Катині, Смоленській трагедії, серед яких є віршовані рядки про боротьбу з комунізмом і поетичні збірки, присвячені Наленчову. У Здройовому парку ми оглянули Старі лазні і посиділи на великому велосипеді. Саме на такому вчився їздити Болеслав Прус.

У Наленчові бували і жили також інші польські прозаїки і поети: Зофія Налковська, Генрик Сенкевич, Станіслав Пшибишевський, Станіслав Віткевич, Міхал Ельвіро Андріоллі, Ева Шельбург-Зарембіна.

Нам вдалося теж оглянути побудовану в 1880 р. віллу Октавію, яка належала дружині Стефана Жеромського, Октавії.

Із Наленчова ми відразу вирушили до Альбрехтівки, звідки із завмиранням серця оглядали чудовий замок в Яновці, Віслу і старий вітряк. Це один із найкращих оглядових майданчиків із видом на Віслу, місце, де справді можна перебувати без кінця. Задля такого краєвиду варто було подолати болотисту дорогу.

Потім ми захоплювалися архітектурою Казімежа Дольного. Це поселення було засноване в XI ст. У 1181 році Казімеж Sprawiedliwy передав його у власність норбертанкам з підкраківського Звезинця. Саме вони перейменували поселення, давши йому назву Казімеж. Згідно з легендою, вважається, що місто заснував і побудував тут оборонний замок Казімеж Великий.

Спочатку ми оглянули фарний костел св.

Йоана Предтечі і св. Варфоломея, збудований у 1586-1589 рр., з органом у модриновій оправі з 1620 р., одним із найдавніших у Польщі, з ренесансовим погруддям Миколая Пшибили і купіллю для хрещення з майстерні Санті Гуччі.

Потім ми побачили руїни верхнього і нижнього замків, а також побудовані приблизно у 1615 р. кам'яні будинки, що належали братам Пшибилам: Під Святим Миколаєм і Під Святим Кишиштофом. Ми сфотографувалися біля криниці, ялинки і в саях Святого Миколая. Частина групи піднялася на гору Трьох Хрестів, а частина купувала сувеніри на Ринку.

Вечір і ніч ми провели у старовинному Сандомежі, відвідавши кафедральний собор Різва Пресвятої Богородиці і Старий Ринок, де стоїть готична ратуша із різдвяним вертепом і гарно освітленою ялинкою.

Уранці ми вирушили до інших пам'яток: пройшли прекрасним яром св. Ядвіги, підземним туристичним шляхом «Сандомирські льохи», який пролягав під вісьмома кам'яними будинками, і послушали легенду про Галину Кремпянку, яка обвела довкола пальця татар під час їхнього нападу в XIII ст. Ми побачили також Опатівські ворота – готичну браму при в'їзді до міста.

Існує декілька теорій щодо походження назви цього гарного міста. Одна з них розповідає, що назва пов'язана з розташуванням міста – в околицях Сандомежа річка Сан доходить (допливає) до Вісли. У найбільш імовірній теорії сказано, що назва міста походить від старопольського імені Сендомір, яке було розповсюджене у всьому слов'янському світі.

Люблін став останнім містом на карті нашої подорожі. Ми дізналися, що назва міста походить від імені Любля, яке було зменшеною формою імені Любомир, із додаванням пестливого суфікса -ля.

Ми оглянули пам'ятник Люблінської унії, пам'ятник Юзефа Пілсудського і пам'ятник на честь Конституції 3 Травня. Потім відвідали Домініканський собор із реліквіями Святого Хреста і Кафедральний собор, де зберігається відомий образ Ченстоховської Богородиці, який 3 липня 1949 року заплакав кривавими сльозами, що стало великою проблемою для комуністичних властей.

Ми оглянули теж різдвяний хоровод, стародавні будинки, в тому числі й Будинок поетів, і дізналися, що саме в Любліні після судового процесу помер Ян Кохановський, один з найвизначніших польських поетів.

Ми захоплювалися чудово освітленим Люблінським замком, відrestaurovanі Старим Театром, диявольським каменем, який приносить нещастя, різдвяним вертепом. Зробили собі фото зі Святим Миколаєм і отримали від нього солодощі. Запустили феєрверк, який нам вручили організатори різдвяного хороводу. Попили теж гарячого шоколаду в кав'ярні «У Шевця».

Пізно вночі ми повернулися до Ковеля, сповнені вражень, чудових спогадів, і обіцяли собі знову відвідати красиві місця, яких у Польщі чимало. Після цієї подорожі учні отримали завдання написати репортаж або приготувати презентації, малюнки, вірші та оповідання про визначні польські місця.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ

наймłodsi члoнкoвiе Тoвaриствa Кyльтyри Oрмiяньскiеj нa Woлiньo «Лoрибeрд», кiлкa пoвiтaльнyх слoв дo вiдзoв пoвiдiвaл тaкжe прeзeс тeй oргaнiзaцiї Кaджик Дaнiєлaн.

– Oрмiяни тeж мaють трaдицiю спiвaчa кoлeдy. Oни чoдзa кoлeдoвaч oд дoмy дo дoмy i вшчyси мyсzа iх прyжaч, нiкт нe зaмyкa прeд нiмi дрзвi. Члoнкoвiе Тoвaриствa Кyльтyри Oрмiяньскiеj збiрaючa сiє рaзeм нa Швiєтa Бoжeгo Нaрoдзeнiя – oпoвiдiвaл jуж пo кoнцeртe Кaджик Дaнiєлaн i зaнyцiл кiлкa вiєршy кoлeдy пo oрмiяньскy.

Пoтeм вистyпiл Aмaтoрськi Зeспoл «Рoсьйськa пiсeнкa Woлiньa». Як пoвiдiвaл прeзeс SKP iм. Eвy Фeлiньскiєj Вaлeнтy Waкoлyк, тeн зeспoл co рoкy якo пiєрвшy прyтa, кiєдy oдбeдзiє сiє вoпoлнa кoлeдa. Пo yкрaїнськy i пo пoльськy кoлeдy спiвaлy Aмaтoрськi Чoр «Дзвoнy Чoлмсьчынy» дзiялaючy прy Woлiньськiм Тoвaриствiє «Чoлмсьчынa», oрaз чoр «Woлiньськiє Пaнiє» Тoвaриствa Кyльтyри Пoльськiєj iм. Taдeyшa Кoщiєшкi. Nа вoпoлнa кoлeдy зaвiтaлy рoвнiєж прeдстaвiчeлкi Woлiньськoгo Тeхнiкyм Nарoдoвoгo Унiвeрсьтeтy Тeхнoлoгiї Спoжyвчyх Oксaнa Nакoнeчнa i «Дyєт Бoжoнaрoдзeнiєвy» – Oлeнa Hапoнiюк i Aлeксaндрa Kарaшчyк. Дyєт вyкoнaл кoлeдy «Cиxа нoч» в трeчx jєзyкaх: пo aнгiєльськy, пo пoльськy i пo yкрaїнськy. Зeспoл «Eleos» дзiялaючy прy Kлaштoрцe Шв. Wасылa Wiєлiкoгo Yкрaїнськiєj Цeрквi Грeчкoкaтoлiчкiєj yрзeкл вшчyськiх дoскoнaлyм вyкoнaнiєм кoлeд.

Kaтoлiкy мaю трaдицiю стaвiяннa нa стoл в Wигiлiє дoдaткoвoгo тaлeрзa длa нeoцeкiвaнoгo гoщiя, ктoрy мoжe зaвiтaч дo дoмy. Symboлiчнe jєст тo, жe в тyм рoкy тaкiм гoщiєм бyлi кoлeднiкy з Oдeсьы – зeспoл вoкaлнy «Pєrlынкa» Пiєрвшєj Oдeськiєj Цeрквi Eвaнгeлiчнyх Чрхєсцiян Бaптyстoв нa чeлe з кiєрoвнiкiєм aртyстичнyм Naтaлiє Saweнкo. W прeддзiєн кoнцeртy зaвiтaлi oни дo кoщioлa i зaпрoпoнoвaлi зaспiвaчa кoлeдy нa кoнцeртe «Hej, kоlєdо – кoлaдo!».

Як пoвiдiвaл Sєrhij Saweнкo, кiєрoвнiк кiлкy чoрoв, стaршy рeгeнт Пiєрвшєj Oдeськiєj Цeрквi Eвaнгeлiчнyх Чрхєсцiян Бaптyстoв, зeспoл прyжeчaл дo Лyцкa нa зaпрoсeннє Eвaнгeлiчнyх Чрхєсцiян Бaптyстoв, жeбy oбчoдзiч рaзeм Бoжє Nарoдзeннє, вiзaч

yдiєл в нaбoжєнствaх в Лyцкy i Kiєвeрцaх.

Wystєp kоlєdнiкoв з Oдeсьы бyл бaрdзo мoчнyм aкцeнтeм пoд кoнeц кoнцeртy. Kоlєдy в iх вyкoнaнiю, «Spij, Jezusie» w aрaнзaцiї Oлgi Tokar i «Niebo i ziemia» w aрaнзaцiї Mykoły Hobdyca, bулy пpawdziwym odkryciem dla zgromadzonych w kościele, którzy nie przestawali bić brawa odeskiemu zespołowi. «Perłyńka» wdzięcznie zaśpiewała jeszcze kilka kołed.

Niedawno ktoś ze znajomych zadał pytanie o tym, czy na Wschodzie i Południu Ukrainy koledują. Poprosiliśmy Serhija Sawenka o komentarz.

– Tradycja koledowania istnieje i my staramy się ją podtrzymywać i promować. Oczywiście dzieci koledując wykonują łatwiejsze do śpiewania koledy. Natomiast my, w naszych cerkwiach i w ogóle w mieście, staramy się utworzyć wspólne zespoły, żeby pójść z koledą. Znam wiele takich zespołów, które łączą się w kwartety czy sekstety i chodzą koledować do ludzi do domu. Koledujemy z reguły po ukraińsku. Nasz zespół nie śpiewa w ogóle koled po rosyjsku. Mamy w naszym repertuarze jedną polską koledę – opowiedział pan Serhij. Dodał on również, że koleda daje mu możliwość wysławiania Boga, Jezusa Chrystusa. – To bardzo ciepłe i radosne święta. Boże Narodzenie to pojawienie się cudu w naszym życiu. Jezus przyszedł na świat nie bez przyczyny. On urodził się, żeby wypełnić swoją misję.

Nowością tegorocznego festiwalu był świąteczny poczęstunek, na który zostali zaproszeni uczestnicy festiwalu. Poczęstunek miał miejsce i w poprzednich latach, natomiast w tym roku do stworzenia świątecznego stołu dołączyli się także uczestnicy festiwalu. Można było tu zobaczyć dania różnych narodów: ormiański ławasz z aromatycznym sosem, rosyjskie bliny z kawioem, polski bigos i szynkę, ukraińskie ciasto i inne dania. Bardzo wymownym i ciepłym akcentem była wspólna modlitwa i dzielenie się opłatkiem. Bożonarodzeniowy koncert «Hej, koledo – koledo!» ma na celu jednoczenie za pomocą koled przedstawicieli wszystkich konfesji i narodowości, którzy śpiewają w różnych językach, ale o tym samym, przecież wobec Stwórcy wszyscy jesteście równi.

Natalia DENYSIUK

str. 1

вiтальним слoвoм звeрнyвсz дo вciх гoлoвa цiєї oргaнiзaцiї Кaджик Дaнiєлaн.

– У вiрмен тeж є трaдицiя вiтaти oднe oднoгo кoлaдкaми. Вoни хoдzят кoлaдyвaти вiд дoмy дo дoмy i вci iх пoвиннi прiйняти, нiхтo нe зaкривaє пeрeд нiмi двeрeй. Члeни вiрмeньськoгo тoвaриствa тeж мaючa трaдицiю збiрaтисz рaзeм нa Рiздвiєнi свiєтa, – рoзпoвiв yжe пiслy кoнцeртy Кaджик Дaнiєлaн тa нaспiвaв кiлкa рaдкiв вiрмeньськoї кoлaдкi.

Нaстyпним вистyпив Aмaтoрськiй вoкaльний aнсaмбл «Рoсьйськa пiснy Woлини». Як рoзпoвiв гoлoвa ТПК iм. Eви Фeлiньскoї Вaлeнтин Вaкoлюк, вiкoнaвцi з цьoгo кoлeктивy чи нe нaйпeршi щoрoкy пeрeпiтyючy, кoли вiдбyдeтьсz спiльнa кoлaдa. Yкрaїнськoю тa пoльськoю кoлaдкi спiвaлi Nарoдний aмaтoрськiй чoр «Дзвoни Хoлмщи́ни», щo дiє при Woлинськoмy тoвaриствi «Хoлмщи́нa», тa чoр «Woлинськi пaнi» Тoвaриствa пoльськoї кyльтyри iм. Taдeyшa Кoщiєшкa. Nа спiльнy кoлaдy зaвiтaлi тaкoж прeдстaвники Woлинськoгo тeхнiкyм Naцioнaльнoгo yнiвeрсьтeтy хaрчoвих тeхнoлoгiї: Oксaнa Nакoнeчнa тa «Рiздвiєний дyєт» y склaдi Oлeни Гапoнюк i Oлeксaндрi Kарaшчyк. Дyєт вiкoнaв кoлaдкy «Тихa нiч» трьoмa мoвaми: aнгiльськoю, пoльськoю тa yкрaїнськoю. Вoкaльний aнсaмбл «Елeос» Moнaстирy Св. Wасилiя Wєлiкoгo Yкрaїнськoї Грeкo-Kaтoлiчкoї Цeрквi зaчaрyвaв присyтнiх дoскoнaлим вiкoнaнням кoлaдoк.

У кaтoлiкiв є трaдицiя y свiєтвeчiр стaвити нa стiл дoдaткoвy тaрiлкy длa нeoчiкyвaнoгo мaндрiвникa, який мoжe зaвiтaти дo oсeлi. Symboлiчнo, щo в цьoмy рoцi тaкiм мaндрiвникoм бyлi кoлaдникy з Oдeсьы – вoкaльний aнсaмбл «Pєrlынка» Пiєршoї oдeськoї цeрквi Eвaнгeльських Хрiстиян-Бaптистiв нa чoлi з хyдoжнiм кiєрiвникoм Naтaлiєю Saweнкo. Y пeрeддєнь кoнцeртy вoни зaвiтaлi дo кoстeлy з прoпoзицiєю зaспiвaти кoлaдкi нa рiздвiєнoмy кoнцeртi «Hej, kоlєdо – кoлaдo!».

Як рoзпoвiв Sєrhij Saweнкo, кiєрiвник кiлкoх чoрiв, стaрший рeгeнт Пiєршoї oдeськoї цeрквi Eвaнгeльських Хрiстиян-Бaптистiв, aнсaмбл пpийхaв дo Лyцькa нa зaпрoсeннє гpoмaди Eвaнгeльських Хрiстиян-Бaптистiв,

щoб вiдсвiєткyвaти Рiздвo, вiзaти yчaсть y бoгoслyжiнням y Лyцькy тa Kiєвeрцях.

Вистyп oдeситiв бyв яскpавим aкцeнтoм нa зaвєршeннi кoнцeртy. Kолядки i iхньoмy вiкoнaннi, «Cпи, Исусе» в oбрoбцi Oльги Tокaр тa «Heбo i зeмлє» в oбрoбцi Mикoли Гoбдичa, бyлi спpавжним вiдкриттям длa присyтнiх y кoстeлi. Вoни нe пeрeстaвaлi aплoдyвaти oдeськoмy кoлeктивy iй aнсaмблy пoрaдyвaв yсiх дoдaткoвими кoлaдкaми.

Нещoдaвнo нaм дoвeлoсь пoчyти вiд знaйoмих питaння прo тe, чи нa Схoдi тa Пiвднi Yкрaїни кoлaдyючy. Ми пoпpoсили Sєrhия Saweнкa пpoкoмeнтyвaти йoгo.

– Тpадицiя кoлaдyвaти є i мi нaмaгaeмoсь iї пiдтримyвaти i пpoсyвaти. Звичaйнo, дiтки, кoли кoлaдyючy, спiвaючy лeгшi длa вiкoнaння кoлaдкi. Naтoмiсть мi, в нaших бaптистських цeрквax i взaгaлi в мiстi, нaмaгaeмoсь oб'єднaтисz y спiльнi кoлeктиви, щoб пiти кoлaдyвaти. Я знaю бaгaтo тaких кoлeктивiв, якi oб'єднyючy квaртeтaми, сeкстeтaми, рiзними aнсaмблaми i хoдzят кoлaдyвaти пo дoмiвкax. Спiвaeмo, як пpавилo, yкрaїнськoю мoвoю. Nаш кoлeктив нe спiвae взaгaлi рoсьйськoмoвних кoлaдoк. Y нaшoмy рeпeртyарi є oднa пoльськa кoлaдкa, – рoзпoвiв пaн Sєrhий. Вiн тaкoж дoдaв, щo кoлaдкa длa ньoгo – цe мoжливiсть пpoслaвити Бoгa, Исyсa Хрiстa. – Цe дyжe свiтлe i дoбрe свiєтo. Рiздвo – цe пpихiд чyдa в нaшє життє. Исyс пpийшoв y цeй свiт нe пpoстo тaк. Вiн нaрoдивсz, щoб вiкoнaти свoю мiсiю.

Nовинкoю цьoгoрiчнoгo фeстивaлy бyлo свiєткoвe чaстyвaння, дo кoтpoгo бyлi зaпpoсeнi yчaсникi фeстивaлy. Влaснє чaстyвaння вiдбyвaлoсь iй y мiнyлi рoкi, нaтoмiсть y цьoмy рoцi дo ствoрeння свiєткoвoгo стoлy дoлyчилисz iй yчaсники фeстивaлy. Nа цьoмy стoлi мoжнa бyлo пoбачити нaцioнaльнi стpави рiзних нaрoдiв: вiрмeньський лaвaш з дyхмяним coycoм, рoсьйськi млинцi з iкpoю, пoльський бiгoс тa шинкy, yкрaїнськi пирoги тa iншi стpави. Дyжe тeплим aкцeнтoм бyлa спiльнa мoлитвa тa тe, щo вci пoдiлилисz oднe з oдним oпaткoм. Рiздвiєний кoнцeрт «Hej, kоlєdо – кoлaдo!» мae нa мeтi oб'єднaти зa дoпoмoгoю кoлaдoк пpедстaвникiв yсiх кoнфeсiй тa нaцioнaльностей, ктoрi рiзними мoвaми спiвaючy пpo oднє iй тe ж, aджe длa Твoрця мi вci рiвнi.

Наталія ДЕНИСЮК

ГЕНЕРАЛЬНЕ КОНСУЛЬСТВО РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА
В ЛУЦЬКУ
РИМО-КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ
СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА В ЛУЦЬКУ
ТОВАРИСТВО ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ВОЛИНІ
ІМ. ЕВИ ФЕЛІНСЬКОЇ
ПРОСЯТЬ ПРИЙНЯТИ ПОДЯКУ
ЗА УЧАСТЬ У РІЗДВЯНОМУ КОНЦЕРТІ
«HEJ, KOŁĘDO – KOŁĘDO!»

ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИЙ ХОР «ТОККАТИНА», CHÓR „LUCEORIA”,
ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ «КОНСОНАНС», АНСАМБЛЬ „ГОРЛИЦЯ”,
ДИТЯЧИЙ АНСАМБЛЬ „ЦІЦЕРНАК”, АМАТОРСЬКИЙ ВОКАЛЬНИЙ
АНСАМБЛЬ «РОСІЙСЬКА ПІСНЯ ВОЛИНІ», НАРОДНИЙ АМАТОРСЬКИЙ
ХОР „ДЗВОНІ ХОЛМЩИНИ”, ZESPÓŁ „WOŁYŃSKIE PANIE”, ОКСАНУ
НАКОНЕЧНУ, «РІЗДВЯНИЙ ДУЕТ», ОЛЕНУ ГАПОНЮК ТА ОЛЕКСАНДРУ
КАРАЩУК, ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ «ЕЛЕОС»,
а також ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ «ПЕРЛИНКА»

Ogłoszenie

18 stycznia w Równem o godz. 16.00, w kościele św. Piotra i Pawła, oraz 19 stycznia w Łucku, w katedrze św. Piotra i Pawła po mszy św. o godz. 10.00 odbędzie się koncert kolęd w wykonaniu Katedralnego Chłopięco-Męskiego Chóru «Pueri Cantores Resovienses» z Rzeszowa.

Chór został założony w 1985 przez Urszulę Jeczeń-Biskupską. Przez 28 lat działalności chórzysci wykonali setki koncertów. Chór występował na wielu międzynarodowych festiwalach, między innymi w Austrii, Danii, Francji, Niemczech i Włoszech. Zespół, którego członkami są młodzi utalentowani muzycy, ma w swoim repertuarze, oprócz muzyki sakralnej i klasycznej, także przyśpiewki ludowe i przeboje muzyki rozrywkowej.

Оголошення

18 січня (субота) о 16.00 год. у Рівному, в костелі Св. Петра і Павла, та 19 січня (неділя) у Кафедральному костелі Св. Апостолів Петра і Павла в Луцьку, о 10.00 год., після богослужіння, відбудеться концерт колядок у виконанні кафедрального чоловічого хору «Pueri Cantores Resovienses» з Жешова (Польща).

Хор був заснований у 1985 р. з ініціативи Уршулі Єнчмень-Біскупської. Протягом 28 років існування хор виконав сотні концертів. Співаки виступали на міжнародних фестивалях, зокрема, в Австрії, Данії, Франції, Німеччині та Італії. Хор, до складу якого входять молоді обдаровані музиканти, має у своєму репертуарі, окрім сакральної та класичної музики, також народні та естрадні пісні.

14 січня відбулося представлення завдань та членів Волинського обласного осередку Всеукраїнського об'єднання «Майдан».

14 stycznia przedstawiono członków oraz cele Wołyńskiego Obwodowego Ośrodka Ogólnonarodowego Zjednoczenia «Majdan».

12 січня відбувся фестиваль «Різдво у Луцьку». На Театральній площі відбувся концерт, ярмарок та майстер-класи з гончарства.

12 stycznia odbył się festiwal «Boże Narodzenie w Łucku». Na Placu Teatralnym odbył się koncert, jarmark i warsztaty garncarskie.

У Луцьку не мають вулично-го освітлення 60 вулиць та потребують заміни 60 % мереж вуличного освітлення. У минулому році в місті встановили 204 світильники, замінили 7,6 км електромереж і 31 опору.

W Łucku 60 ulic nie ma oświetlenia, natomiast 60 % ulic potrzebuje wymiany sieci tego oświetlenia. W zeszłym roku w mieście postawiono 204 nowe latarnie, wymieniono 7,6 km sieci oświetlenia ulicznego i 31 słupów.

«Українську книгу – дітям українців Польщі та Білорусі» – так називається благодійна акція, котру проводить Волинське товариство «Холмщина». В рамках акції товариство збирає книги, щоб передати їх українським громадам у цих країнах.

«Українська книжка – дітям Українців в Polsce і на Białorusi» – tak nazywa się akcja charytatywna, zorganizowana przez Wołyńskie Towarzystwo «Chołmszczyzna». W ramach akcji zbierane są książki w celu przekazania ich Ukraincom w tych krajach.

Майже 74 млн грн. дотацій зі спеціального фонду державного бюджету надійшло у Волинську область протягом 2013 року на підтримку розвитку тваринництва.

Правіше 74 млн hryvien. dotacji na hodowlę zwierząt gospodarskich otrzymał obwód wołyński w 2013 roku ze specjalnego funduszu budżetu państwa.

У 2013 році суб'єкти господарської діяльності Волинської області співпрацювали з партнерами з 91 країни світу.

W 2013 roku podmioty gospodarcze w obwodzie wołyńskim współpracowały z partnerami zagranicznymi z 91 krajów świata.

Kilka faktów o klasztorze Trójcy Świętej

Ponad 470 lat temu we wsi Werbka na Kowelszczyźnie został wybudowany klasztor Trójcy Świętej.

Po raz pierwszy ten klasztor jest wymieniany w roku 1543 w akcie wymiany ziemi, który informuje, że książę Wasyl Sanguszko Kowelski wraz z żoną Zofią, synem Grzegorzem, córkami Anną, Magdaleną i Maryną, wymienili swoje posiadłości na majątek królowej Bony Sforzy (1493-1557). W szczególności królowej Bonie Sanguszkowie odstąpili swój «Zamek w Kowlu... ze wsiami przylegającymi ku temu zamkowi: Werbka, klasztor Trójcy Świętej...» oraz siedem wsi klasztornych. Następnie ten majątek stał się własnością jej syna, króla Zygmunta II Augusta (1520-1572). Później król Zygmunt II August przekazał te ziemie księciu Andrzejowi Kurbskiemu. Powstaje uzasadnione pytanie: dlaczego król Polski przyznaje ten majątek moskiewskiemu działaczowi politycznemu i wojskowemu, pisarzowi i publicyście?

Książę Andrzej Kurbski (ok. 1528-1583) pochodzi z dynastii wybitnych książąt jarosławskich. Piastował wysokie stanowiska administracyjne i wojskowe na początku rządów Iwana IV Groźnego. Był jednym z przywódców grupy zwolenników cara rosyjskiego («Rada Wybrana»), która przeprowadzała reformy w kraju w kierunku wzmocnienia autokracji. Później car Iwan IV rozpędził «Radę Wybraną» i zapoczątkował w Imperium Rosyjskim reżim terroru. Między Kurbskim i Groźnym powstały konflikty odnośnie polityki wewnętrznej i zewnętrznej. Kurbski był zmuszony do emigracji do Wielkiego Księstwa Litewskiego, zostawiając swoją rodzinę i cały majątek. W 1564 roku poszedł na służbę do króla polskiego Zygmunta II Augusta. Od króla otrzymał majątek na Litwie i Ukrainie, w tym na Wołyniu: Kowel, Wyżwę, Milanowicze i 28 pobliskich wiosek. W 1565 roku na czele 15-tysięcznego oddziału wojska polsko-litewskiego brał udział w wyprawie na Wielkie Łuki (obecnie miasto w obwodzie pskowskim w Rosji). W roku 1569 przebywał na sejmie w Lublinie w czasie podpisania unii między Polską a Litwą.

Na Wołyniu skierował swoją energię kieruje nie tylko na działalność polityczną, ale i literacką. Tu napisał swoje słynne listy do Iwana Groźnego i pamflet «Historia o wielkim kniaziu moskiewskim» (1573), utwory religijne na poparcie prawosławia. Kurbski pisał też listy do Kostiantyna Ostroskiego, Czartoryskich i innych książąt wołyńskich. W roku 1575 brał udział w obronie Wołynia przed najazdami tatarskimi. Po założeniu Akademii Ostrogskiej utrzymywał z nią bliski kontakt. W 1579 roku wraz ze swoimi żołnierzami, pomógł królowi polskiemu Stefanowi Batoremu zdobyć Połock (teraz miasto obwodu witebskiego, Białoruś). W tej kampanii zdrowie księcia uległo pogorszeniu, o czym świadczy testament z roku 1581, w którym zapowiedział przekazanie dużej sumy na wspieranie działalności wydawniczej, szpitali przy kościołach i działalności charytatywnej. Także w testamencie zawarł prośbę o pochowanie go w Kowelskim klasztorze pw. Świętej Trójcy we wsi Werbka, co zostało wykonane, kiedy zmarł w roku 1583.

Książę Kurbski poczynił znaczne wysiłki na rzecz ochrony Kościoła Prawosławnego, co wielu dało powód do myślenia o nim, jako założycielu klasztoru Świętej Trójcy w Werbecie. Bezpośrednich wzmianek wskazujących na to, że to właśnie on założył nowy klasztor na Wołyniu, nie znaleziono. Prawdopodobnie wspierał już istniejący klasztor prawosławny.

W XVI wieku na Wołyniu wzrosła liczba klasztorów. Werbski klasztor Świętej Trójcy odegrał ważną rolę w religijnym życiu ówczesnego społeczeństwa. Dane dotyczące darowizn, które klasztor otrzymał od wiernych, pochówków w nim etc., pomagają nam lepiej zrozumieć, jak bardzo znany i szanowany był klasztor wśród ówczesnej ludności. Służenie cerkwi i jej wspieranie materialne uważane były za bardzo pocziwe sprawy.

W drugiej połowie XIX wieku wzrasta społeczne zainteresowanie poszukiwaniem, badaniem i ochroną zabytków na terenie Wołynia. Jednym z kierunków działalności badaczy były poszukiwania i badania dawnych i już nieistniejących klasztorów prawosławnych.

Dużo uwagi cerkwi w Werbkach poświęca badacz Mikołaj Iwanyszew, profesor

Uniwersytetu Kijowskiego. Został on skierowany do Powiatu Kowelskiego przez naczelnika Kijowskiej Komisji Archeograficznej działającej przy Kijowskim general-gubernatorstwie. Musiał zebrać świadectwa o życiu księcia Andrzeja Kurbskiego. W zakrystii Werbskiej cerkwi badacz odnalazł akt wizytacji generalnej z dnia 20 lutego 1760 roku. Ten dokument zawierał opis cerkwi i budynków klasztornych. Wynika z niego, że cerkiew Świętej Trójcy była drewniana, z jedną kopułą pokrytą gontem, miała drewniane drzwi na żelaznych zawiasach oraz była zwieńczona trzema krzyżami żelaznymi. Do cerkwi była przybudowana dzwonnica z czterema dzwonami. Teren cerkwi był nieogrodzony, określony przez rzekę Turie. Ale Mikołaj Iwanyszew nie zdołał określić, kto i kiedy założył klasztor oraz kiedy został on przekształcony w cerkiew parafialną.

Podczas pracy Komisji Archeograficznej został wykonany rysunek cerkwi. To źródło daje nam informacje o architektonicznej i przestrzennej strukturze cerkwi w pierwszej połowie XIX wieku. Niektórzy historycy i badacze uważają, że ten rysunek został wykonany przez Tarasa Szewczenkę. Nie ma na to bezpośredniego dowodu, ale wiadomo, że zgodnie z rozporządzeniem general-gubernatora Bibikowa, Szewczenko we wrześniu i październiku 1846 na zlecenie Komisji wyjeżdżał na Wołyn i Podole jako malarz.

Pod koniec XIX wieku cerkiew była już w stanie awaryjnym. W roku 1901 na jej miejscu wybudowano nową cerkiew o tej samej nazwie.

W 1944 roku cerkiew spłonęła. O jej wyglądzie świadczą jedynie dwa zdjęcia, które znalazły się w zbiorach Kowelskiego Muzeum Historycznego. Jedno zostało wykonane w latach 30. XX wieku, drugie – w czasie okupacji niemieckiej.

W roku 1999 zgromadzenie pod wezwaniem Świętego Serafina wsi Werbka postanowiło rozpocząć odbudowę cerkwi Świętej Trójcy. Przy uzgodnieniu planu został postawiony warunek przeprowadzenia przed budową badań archeologicznych na terenie, gdzie kiedyś była cerkiew. Badania archeologiczne pozwoliłyby specjalistom dokładnie zapoznać się ze pozostałościami fundamentów po cerkwi, jak również z historycznymi warstwami kulturowymi. Jednak, biorąc pod uwagę wysokie koszty badań i budowy nowej cerkwi, dotychczas nie została ona wybudowana. W pobliżu miejsca, gdzie stała kiedyś cerkiew Świętej Trójcy, stanęła cerkiew przewieziona z sąsiedniej wsi.

Jurij MAZURYK,
członek Narodowego Związku Krajoznawców Ukrainy

Кілька фактів про монастир Святої Трійці

Понад 470 років тому в селі Вербка, що на Ковельщині, було побудовано монастир Святої Трійці.

Уперше про цей монастир згадується в 1543 році, в акті обміну земель, де говориться, що князь Василій Михайлович Сангушко Ковельський зі своєю дружиною Зофією, синами Григорієм, дочками Ганною, Магдаленою, Мариною обмінялися своїми маєтками на маєток королеви Бони Сфорци (1493-1557). Зокрема, королеві Боні вони уступили свій «замок Ковле... из селы к тому ж замку прислухаючими, на имя: Вербка, монастыр Святое Троицы...» та сім монастирських сіл. Згодом ці маєтки перейшли у власність її сина, короля Сигізмунда II Августа (1520-1572). Потім король Сигізмунд II Август передав ці землі князю Андрію Курбському. Виникає закономірне питання: чому польський король надав ці маєтки московському політичному і військовому діячу, письменнику й публіцисту?

Ролеві Стефану Баторію взяти Полоцьк (нині місто у Вітебській області, Білорусь). У цьому поході погіршилося здоров'я князя, прощосвідчить заповіт, укладений у 1581 році, в якому він призначив значні суми на підтримку видавничої діяльності, шпиталів при церквах та на інші добродійні діяння. Також він заповів поховати себе в Ковельському монастирі Святої Трійці у с. Вербка, що і було виконано, коли він помер у 1583 році.

Князь Курбський докладав значних зусиль для захисту православної церкви, що багатьом дало привід вважати його засновником Вербського Троїцького монастиря. Прямих повідомлень про те, що саме він заснував новий монастир на Волині, не виявлено. Ймовірно, він підтримував уже існуючий православний монастир.

У XVI ст. на Волині збільшується кількість монастирів. Вербський Троїцький монастир відіграв помітну роль у релігійному житті тогочасного суспільства. Дані про пожертви монастирю від віруючих, поховання в ньому тощо допомагають нам краще зрозуміти, наскільки монастир був відомим і шанованим серед сучасників. Серед «богоугодних» справ у той час чільне місце посідало служіння церкві та її матеріальна підтримка.

У другій половині XIX ст. зростає інтерес громадськості до пошуку, вивчення та збереження історичних пам'яток на теренах Волині. Одним із напрямків діяльності дослідників був пошук та вивчення давніх і вже неіснуючих православних монастирів.

Велику увагу Вербській церкві приділив дослідник Микола Іванишев, професор Київського університету. Його, з метою зібрати свідчення про життя князя Андрія Курбського, направив у Ковельський повіт начальник Київської археографічної комісії, яка існувала при Київському генерал-губернаторстві. В ризниці Вербської церкви дослідник розшукав акт генеральної візитації від 20 лютого 1760 р. У цьому документі був опис церкви і монастирських будівель, з якого випливає, що церква Святої Трійці була дерев'яна, з одним куполом, покрита гонтом, мала дерев'яні двері на залізних петлях, на ній було три залізних хрести. До церкви була прибудована дзвіниця з чотирма дзвонами. Церковна територія неогороджена, а лише захищена річкою Турією. Але Миколі Іванишеву не вдалося виявити, коли і хто заснував монастир і коли його перетворили на приходську церкву.

У ході роботи Археографічної комісії був виконаний малюнок церкви. Це джерело дає уявлення про архітектурно-просторову структуру храму станом на першу половину XIX ст. Деякі вчені та краєзнавці вважають, що цей малюнок виконав Тарас Шевченко. Хоча прямих підтверджень цього немає, однак відомо, що, відповідно до розпорядження генерал-губернатора Бібікова, Шевченко у вересні-жовтні 1846 року за завданням Комісії здійснив поїздку Волинню і Поділлям як художник.

Наприкінці XIX ст. храм був уже в аварійному стані. У 1901 році на його місці побудовано нову церкву з такою ж назвою.

У 1944 році церква згоріла. Про її вигляд свідчать лише дві фотографії, які зберігаються у фондах Ковельського історичного музею. Одна виконана у 30-х роках XX ст., друга – за часів німецької окупації.

У 1999 році Свято-Серафимівська релігійна громада с. Вербка запланувала розпочати відбудову Троїцької церкви. При погодженні землевідводу була поставлена умова, щоб перед початком будівництва на земельній ділянці було проведено археологічні дослідження. Археологічні дослідження дали б змогу фахівцям ретельно обстежити залишки фундаментів церкви, а також ділянки історичного культурного шару. Проте, з огляду на необхідність великих фінансових затрат на дослідження і на побудову нового храму, його так і не відбудували, а поставили поряд із місцем, де стояла Троїцька церква, перевезену дерев'яну церкву із сусіднього села.

Юрій МАЗУРИК,
член Національної спілки краєзнавців України
На фото: Свято-Троїцька церква с.Вербка. Малюнок з книги «Жизнь князя Андрея Михайловича Курбского в Литве и на Волини», 1849.

Informacje Lubelskie

■ Wraz z rokiem 2014-stym weszły w życie liczące się w Polsce zmiany administracyjne. W sumie dokonano ponad stu zmian. Kilkanaście z nich dotyczy województwa lubelskiego. Przybyło nam nowe miasto Modliborzyce w powiecie janowskim. Niegdyś Modliborzyce były miastem, a ściślej od 1631 do 1869 roku. Ukarane zostało za aktywność w Powstaniu Styczniowym w 1863 roku i stało się gminą. Gmina Tomaszów Lubelski powiększyła swoje terytorium o 2 hektary. Teren ten należał do sąsiedniej gminy Tarnawatki, ale mieszkańcom bliżej było dojeżdżać, aby załatwić sprawę, do Tomaszowa Lubelskiego. Zgodę na zmianę siedziby gminy otrzymał także Terespol nad Bugiem. Urząd gminy przeprowadził się do pobliskich Kobylan, które dysponowały okazałym pałacem. Zmieniono również nazwy kilku nadbużańskich wsi.

■ Budujemy ścieżki rowerowe – oto bieżąca «pasja» samorządów w Lubelskiem. Popularne jest hasło «Dość ofiar rowerzystów na drogach publicznych». Centralne władze postanowiły: 2 tysiące kilometrów będzie liczyła trasa rowerowa z północy na południe. Połączy ona 5 województw Polski Wschodniej. W planach objęto województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, lubelskie, świętokrzyskie i podkarpackie. W Lubelskiem sporo ścieżek rowerowych już jest, ale trzeba je «uporządkować», poszczególne odcinki połączyć. Projekt przewiduje rozpoczęcie ścieżki w Gnojnie w powiecie białskim, a zakończy w Mazłach w powiecie tomaszowskim. Trasa będzie przebiegać przez powiaty: włodawski, chełmski, krasnostawski, zamojski i biłgorajski. Przewiduje się, że trasa poprowadzi przez Roztoczański Park Narodowy, Park Krajobrazowy, Podlaski Przełom Bugu obok Zamku w Kodniu oraz pałacy w Kostomłotach, kilku cerkwi i innych zabytków w Chełmie. Przewidywany koszt budowy ścieżek rowerowych w Lubelskiem przewidywany jest na 44 miliony złotych, z czego 42 miliony ma przekazać Unia Europejska. Ścieżki będą oznakowane, a wzdłuż nich staną stojaki na rowery, wiaty postojowe i widokowe. Przewidywany koniec budowy całości – grudzień 2015 roku.

■ Dzięki szwajcarskim pieniądzom coraz szybciej znika z dachów lubelskich domów azbest uznawany jako materiał szkodliwy dla zdrowia ludzi, rakotwórczy. W listopadowym naborze prowadzonym w 2013 roku, z prośbą o usunięcie azbestu z ich Donów, złożyło podania 8 tysięcy osób. 98% na terenach wiejskich. Składający podania wiedzą, że zdjęcie azbestu z dachów jest bezpłatne, robią to bowiem samorządy na własny koszt. Natomiast położenie nowej dachówki, nieszkodliwej dla zdrowia ludzi, należy już do właścicieli domów.

■ Wzdłuż wielu dróg stoją spróchniałe w środku duże drzewa, najczęściej klony czy brzozy lub topole, które przy większym podmuchu wiatru, co ostatnio często się zdarza, pękają i przewracają na drogi, stanowiąc duże zagrożenie dla jadących. Otóż takie stare drzewa samorządy przeznaczają do usunięcia przez chętnych ich nabywcia. Przeważnie nabywca takiego drzewa spala je w domowym piecu lub kominku, korzystając z taniego drewna. Ściąć drzewo trzeba jednak samemu, oczywiście pod nadzorem fachowców. Samorządy wydają nabywcom specjalne zaświadczenia po uprzednim wskazaniu drzewa, które można ściąć i zainkasowaniu drobnej odpłatności. A ze społecznego punktu widzenia ważne jest, że z pobocza drogi znika drzewo zagrażające jadącym. Jak dotąd drzewa przydrożne do szybkiego wycięcia wytypowało 14 gmin. Niebawem będą następne.

■ Kontrolerzy komunikacji miejskiej w Lublinie otrzymują nowe stroje: granatowe spodnie (kobiety będą mogły założyć także spódnice), polary, kurtki, niebieskie koszule. Mężczyźni mają krawaty, a kobiety apaszki. Tak ubrani kontrolerzy wyglądają elegancko, co oczywiście nie zmienia faktu, że przy ujęciu «gapowicza» bez biletu, wypiszą mandat. Z tym, że, nie jak dotąd ręcznie na papierowym bloczku, lecz «od ręki» drukują wezwanie do zapłaty, w dodatku szybko, bo elektronicznie, które natychmiast przekazywane jest do kasy Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Lublinie. Przy takiej procedurze lżej jest płacić karę – mówią gapowicze.

■ Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie zdobyła światowe wyróżnienie «Superbrands Created in Poland 2013». Jest to prestiżowe wyróżnienie w wyniku zbieranych opinii w całej Polsce o wyrobach tej spółdzielni. Swoje głosy oddało 15 tysięcy Polaków całym kraju. Splendor spada nie tylko na spółdzielnię, ale także na licznych hodowców bydła mlecznego w tej części kraju, dostarczających doskonale mleko właśnie do Krasnegostawu.

■ W dniu 2 stycznia zmarł dziennikarz Radia Lublin i Telewizji Lublin, były kierownik lubelskiego oddziału Polskiej Agencji Prasowej, a także wieloletni korespondent PAP w Niemczech oraz Austrii, Franciszek Malinowski. Miał 82 lata. W Radiu Lublin pracował od 1956 do 1984 roku. Przez dłuższy okres był aktywnym pracownikiem Redakcji Informacji Polskiego Radia w Lublinie prowadzonej przez pisańca te słowa Adama Tomanka. Potem został wieloletnim pracownikiem PAP. W 1988 roku wrócił do Lublina, gdzie najpierw objął obowiązki redaktora naczelnego Radia Lublin, a następnie kierownika Lubelskiego Ośrodka Radiowo-Telewizyjnego. W końcu lat 80-tych ub. stulecia przeszedł na emeryturę. Zawsze był solidnym w przekazywaniu informacji, a w pamięci żyjących pozostał nie tylko jako dobry fachowiec w pracy zawodowej, także jako zawsze życzliwy kolega, chętnie pomagający ludziom.

■ W minionym roku w Polsce najczęściej nadawanymi imionami były wśród dziewcząt Lena, a wśród chłopców Jakub. W Lublinie owszem wśród chłopców dominował Jakub, ale wśród dziewcząt Julia. W lubelskim urzędzie stanu cywilnego zarejestrowano 233 Jakubów, 218 – najwięcej Julii. Inne popularne imiona to wśród chłopców Szymon, Kasper, Michał, Antoni i Jan. Wśród dziewczynek Zuzanna, Lena, Maja, Alicja, Aleksandra i Wiktoria. W zapomnienie odeszły niegdyś jakże popularne imiona Stanisław, Władysław, Edmund czy Edward, a wśród dziewcząt Gemma, Sabina, Nadzieja czy Jaśmina.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ Iz počatkom 2014-go roku vvišli v zhittia chislenni administrativni zmini u Polshchi. Zagalom ih buło zdійsнено ponad sto zmin. Kilkanaďiat' iz nih stosuyutsya Lyublińs'kogo vovodstva. Tut z'yavilosya nove mіsto – Modlibozhice v Ynov's'komu povіti. Kolis'y, iz 1631 do 1969 roku, Modlibozhice vzhе buło mіstom. Ale za aktivnu uchast' v Sіchnovomu povstannі y 1963 roči voно buło pokarane y stalo gminoyu. Gіma Tomashuv Lyubel's'kyy rozshirila svoyu territorіyu na dva hektari. Cya zemlya ranіshe nalezhala do susіdn'oy gіmini Tarnavatki, prote meshkantsyam buło blizhche doіkhati, shob virіshiti spravi, do Tomashova Lyubel's'kogo. Zgodu na zminu mіsцeznakhodzhennya tsentru gіmini otrimav takozh Terespol' na Buzі. Kerіvnic'tvo gіmini pereyshlo do susіdnіkh Kobilyan, de є vіdповіdne primіshennya – velichnny palats. Takozh buło zmineno nazvi kіl'koх nadbuzhans'kyyh сіl.

■ Rozbudova velosipednnyh shlyahiv – take «zakhoplennya» mayut' nini organi samovryaduvannya na Lyublińtsini. Populyarnny є gaslo «Dosit' zhertv-velosipedistiv na publіchnnyh dorogakh». Tsentrallyna vlada virіshila: vprodovzh dvoh tysyach kіlometriv prolyatime velosipedna trasa z pіvnochі na pіvden'y. Vona spoluchit' p'yat' vovodstv Sхіdn'oy Polshchi. U planakh ohoпleno nastupnі vovodstva: varmіns'koy-mazurs'ke, pіdlas'ke, lyublińs'ke, sventokshis'ke ta pіdkarpat's'ke. Na Lyublińtsini vzhе є bagato velosipednnyh shlyahiv, ale ih neobhіdno «vporядkuvati», a okremі vіdrіzki – spoluchiti. Proekt peredbachaє pochatok shlyahu v Gnoynі Bial's'kogo povіtu, a zakіnchennya – v Mazіlakh Tomashov's'kogo povіtu. Trasa prokhoditime cherez takі povіti: Vlodav's'kyy, Holms'kyy, Krasnostav's'kyy, Zamoys'kyy ta Bilgoray's'kyy. Peredbachaetsya, shcho trasa prolyatime povz Roztoczans'kyy natsіonal'nyy park, Landshaftnyy park, Pіdlas'kyy zlam Buga pobliзу zamku v Kodnі ta palatsi v Kostomolotakh, kіl'ka cerkov ta іnnshy starovinnnyh budively y Holmі. Peredbachuvana vartіst' budivnic'tva velosipednnyh stezhok na Lyublińtsini stanovit' 44 mіl'yoni zlotykh, z ykyyh 42 mіl'yoni maє nadati Yvropейs'kyy Soyuz. Stezhki budut' zі znakhami, a vzdovzh nnyh budut' oblashtovani stojanki dlya velosipediv, mіsця dlya zupinok ta oglyadu. Povne zavrshennya budivnic'tva zaplanovano na gruden'y 2015 roku.

■ Zavdyaki shveytsars'kym grosham vse shvidshе znikaє iz dakhiv lyublińs'kyyh budynkiv asbestotsementnyy shifer, ykyy viznano shkіdlyvym dlya zdorov'ya materіalom, shcho spriyaє vinnkennu raku. U 2013 roči z prokhannnyam usunuti shifer z іkhnyh budynkiv zvernulisya 8 tysyach osіb. 98% – iz сіl's'koy mіsцevostі. Zayavnyky znayut', shcho zn'yattya shifery z dakhiv є bezkoshovnym, ce roblyat' organi samovryaduvannya vlasnym koshom. Natomist' vstanovlennya novogo nakryttya, neshkіdlyvogo dlya lyud's'kogo zdorov'ya, zdіysnyut' vzhе vlasnyky budively.

■ Uzдовzh bagat'ох dorіg stoyat' sporohnyavіlі vsereдині velіkі drevya, naychastіshe kleny, berезy chі topolі, yakі pri sil'nyshomу porivі vіtru, shcho останnny chasom traplyatsya chasto, trіskaют' y padaют' na dorogi, zagrozhuyuchi podorozhuyuchim. Tomu organi samovryaduvannya dozvol'yaut' pribirati takі starі drevya osobam, yakі bажayut' іх pridbati. Naychastіshe pokupci takyyh drevy spal'yut' іх y domashnny grubci або kamіnі, vykorystovuyuchi dshеve drevо. Shpopravda zrіzati drevо neobhіdno samomu, zvychayno, pіd naglyadom fakhіvcіv. Organi samovryaduvannya vydayut' pokupcyam spetsіal'nu dovіdku pіslya poperedny'ogo vkazuvannya drevy, yaє možna zrіzati pіslya spлати nevelіkoy sumy. Dlya gromadi vajlyvym є te, shcho z uzбіch drevy znikaє drevо, shcho zagrozhує podorozhuyuchim. Doninі pridorozhni drevya, yakі neobhіdno zrіzati, viznachili 14 gmin. Nezabарom ce zroblyat' іnnshі.

■ Kontrolery mіs'koy komunikatsії v Lyublіnі otrimali novu formu: temno-sini штани (zhіnky zmozhut' od'yagati takozh spіdnnyci), svetry, kurtki, sini sorochki. Chолоvіky mayut' kravatki, a zhіnky – хустинки. Tak od'yagnenі kontrolery vyglyadayut' elegantly, shcho, zvychayno, ne zmіnuє faktu, shcho pri v'yavlennі «zaytsya», vypishut' shtraf. Priчomу ne tak, yak doninі, tobtо vіd руки y na паперовому бланку, a одразу надрукують чек, на додаток – швидко, бо електронним шляхом, завдяки чому інформація одразу передається в касу Міського підприємства транспорту в Любліні. Під час такої процедури легше оплатити штраф, – говорять «зайці».

■ Okruzhnyy molochnyy kooperativ y Krasnistavі zdobuv svіtovu nagorodu «Superbrands Created in Poland 2013». Це престижна відзнака, otrimana v rezul'tatі zбіrannyh z usієї Polshchi vіdgukіv pro vyroby c'ього kooperativu. Svoї golosi vіddali 15 tysyach polyakіv z usієї kraїni. Nagoroda stosuyetsya ne lishе kooperativu, a y chislennykh fermeriv, yakі v'roshuyut' molochnі porody koriv y c'ій chastinі kraїni, a takozh postavlyayut' visokoyakіsne moloko do Krasnistavu.

■ 2 sіchnya pomер zhurnalist «Radio Lyublin» ta «Telebachennya Lyublin», kolishnny kerіvnyk lyublińs'kogo vіddіlennya Pol's'kogo agentstva presy (PAP), bagatorіchnny korrespondent PAP y Nіmetschynі ta Avstrії Francishek Malіnov's'kyy. Yomu buło 82 roky. Na «Radio Lyublin» vіn pracovav iz 1956 do 1984 roku. Uprodovzh trivalogo chasu buv aktivnym pracіvnykom іnnformatsіynoy redakcії «Pol's'kogo radio» v Lyublіnі, yakoyu keruvav avtor cyyh slіv Adam Tomanek. Zgodom buv bagatorіchnny pracіvnykom PAP. U 1988 roči повернувся до Любліна, de spochatku vykonuvav obov'yazki golovnoho redaktora «Radio Lyublin», a zгодом очолював Люблінське телерадіовідділення. Наприкінці 80-х років минулого століття вийшов на пенсію. Завжди серйозно ставився до висвітлення інформації, а в пам'яті сучасників залишився не тільки як професіонал, але й як завжди уважний колега, котрий з радістю допомагав людям.

■ U minulomu roči v Polshchi naypopulyarnіshimi іменами novonarodzhennykh dіvchatok були Lena, a dlya хлопчиків – Якуб. U Lyublіnі takozh серед хлопчиків домінувало ім'я Якуб, a серед дівчаток – Юлія. U lyublińs'komu organі tsivіl'noy reestratsії zapysali 233 Yakubiv і 218 Yuliy. Іnnshimi populyarnimi іменами серед хлопчиків були: Шимон, Каспер, Міхал, Антоній та Ян. Серед дівчаток: Зузанна, Лена, Майя, Аліція, Александра та Вікторія. U zabuttya vіdійshli ranіshe populyarnі chолоvічі імена Станіслав, Владислав, Едмунд, Едвард, a takozh zhіnochі – Гемма, Сабіна, Надзея чи Жасміна.

Адам TOMANEK

Czeska Macierz Szkolna w Łucku

Чеська школа в Луцьку

Przed Świętami Bożego Narodzenia, 22 grudnia 2013 roku, Towarzystwo Czechów «Matice Volyńská» obchodziło 90. rocznicę założenia czeskiej szkoły w Łucku. Czeska społeczność zgromadziła się w murach swojej byłej szkoły.

Напередодні Різдва, 22 грудня 2013 року, громадська організація «Товариство чехів «Матице Волинська» відзначила 90-річчя створення Чеської загальноосвітньої школи в місті Луцьку. Чеська громада зібралась у стінах своєї колишньої школи.

Nielatwą drogę przeszli Czesi od pierwszego dnia zamieszkania na Wołyniu do dzisiaj. Wraz z Ukraińcami przeżyli oni rewolucję, wojny i zwycięstwa, głód i święta, radość i smutek. Najważniejsze dla Czechów, którzy w poszukiwaniu lepszego losu przyjeżdżali wraz z rodzinami na Wołyn od połowy XIX wieku, było zachowanie tożsamości narodowej. Jednym z najistotniejszych wydarzeń w życiu społeczności czeskiej na Wołyniu, było wybudowanie na początku lat 20. XX wieku czeskiej szkoły w Łucku. Znajdowała się ona przy ulicy Piłsudskiego 19. Obecnie w tym pomieszczeniu znajduje się Wołyński Pedagogiczny Instytut Kształcenia Podyplomowego (ul. Wynnyczenki 31). Także mieści się tutaj siedziba Towarzystwa Czechów «Matice Volyńská».

Kierownictwo, nauczyciele i uczniowie czeskiej szkoły dzielą się wspomnieniami o niej w wydanej w 1939 roku książce «Česká matice školská» (Czeska macierz szkolna). W roku 2008 w wydawnictwie «Twerdynia» został wydany przedruk tej książki. W ponownym wydaniu opublikowano wspomnienia najstarszych członków czeskiej społeczności, w tym byłych uczennicy szkoły Anny Francivny Strelkovej-Hoffmanovej.

«Czeska macierz szkolna» była nie tylko instytucją oświatową. Utożsamiano ją z kiedyś pozostawionymi Czechami, była ona symbolem dalekiej Ojczyzny, czeskiego ducha.

Wśród tych, którzy tworzyli «szkolną» stronę w historii Czechów na Wołyniu był Vaclav Zeman, który przeznaczył część własnej działki pod budowę czeskiej instytucji edukacyjnej, a następnie niejednokrotnie wspierał ją w trudnych okresach. Przyczynili się do budownictwa i nasi przodkowie, mecenas, o których w książce wspomina Przewodniczący Rady «Czeskiej Macierzy Szkolnej» w Łucku Józef Maliński.

Wraz z nadejściem władzy radzieckiej w 1939 roku czeska szkoła w Łucku została zamknięta. Na Czechów czekało jeszcze wiele wyzwań. Wiele rodzin było zmuszonych do opuszczenia swoich domów: część wysłano na Syberię, kogoś przymusowo przesiedlono do ówczesnej Czechosłowacji. W Łucku pozostało jedynie kilka czeskich rodzin.

Obecnie Towarzystwo Czechów «Matice Volyńská», które działa w mieście, jednoczy około 80 członków. Spotkali się oni razem przed Świętami Bożego Narodzenia, by obchodzić 90. rocznicę założenia czeskiej szkoły w Łucku. W czasie spotkania odbyła się prezentacja albumu fotograficznego «Česká Matice školská na Volyni. 90 let». W nim, jak w albumie rodzinnym, zebrano stare fotografie, które zachowały się w rodzinach łuckich Czechów. Zdjęcia odtwarzają historię powstania i budowy szkoły, życie czeskiej społeczności w końcu XIX – pierwszej połowie XX wieku.

Kiedy pojawił się pomysł stworzenia książki fotograficznej, nawet nie zdawaliśmy sobie sprawy, jak ekscytująca będzie praca nad nią. Ilekroć otrzymywaliśmy stare fotografie z rąk ich właścicieli, byłam zdumiona i zachwycona tym, z jaką troską i ostrożnością, chronią oni rodzinne skarby, te stare pożółkłe zdjęcia. Każdy obraz był odkryciem. Patrząc na nie, trudno oderwać wzrok od twarzy, które patrzą na nas z przeszłości. Przez kilka dni miałam zaszczyt być opiekunem skarbów pamięci znanych mi rodzin. Serdecznie dziękuję członkom stowarzyszenia za okazane zaufanie.

Podczas przetwarzania zdjęć, mimowolnie przypominałam sobie stary kredens mojej babci ze szczególnym i wyjątkowym aromatem dzieciństwa. Zwykle codzienne rzeczy z czasem nabierają cech magicznych, w szczególności wtedy, gdy rozumiesz, że czas nieuchronnie zabiera każdemu możliwość bycia tam, gdzie jako dziecko byłeś w pełni szczęśliwy, kiedy miałeś okazję słyszeć głosy dziadka i babci, obserwować ich przedsięwzięcia, krzątaninę, przytulić się do nich w Wigilię, posłuchać opowieści o przeżytych chwilach i mieć kruchą nadzieję, że tak będzie zawsze. Czas nieubłagany i szczerze zamknij drzwi starożytności, a jego aromat nie pozostawi żadnego śladu w przestrzeni. Na chwilę pocujemy się jak złamane gałęzie. I jedynie pamięć o najbliższych dla nas ludziach nie pozwoli nam zapomnieć o tym, kim jesteśmy.

Jarosława LYPANINA,
Towarzystwo Czechów «Matice Volyńská»

Nелегкий шлях пройшли чехи від першого дня поселення на Волині до сьогодні. Спільно з українцями пережили вони революції, війни та перемоги, голод та свято, радість та сум. Збереження своєї національної ідентичності було чи не найголовнішим для чехів, які в пошуках нової долі сім'ями приїздили на Волинь із середини XIX століття. Однією з важливих подій у житті чеської громади на Волині було будівництво на початку 20-х років XX ст. чеської школи в Луцьку. Знаходилася вона по вулиці Пілсудського, 19. Нині у цьому приміщенні розташований Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти (вул. Винниченка, 31). Тут також діє чеське товариство «Матице Волинська».

Керівники, вчителі та учні чеської школи діляться спогадами про неї у виданій в 1939 році книзі «Česká matice školská» (Чеська загальноосвітня школа). У 2008 р. у видавництві «Твердиня» побачило світ репринтне видання цієї книги. У перевиданій книзі вміщено спогади найстарших членів чеської громади, зокрема й колишньої учениці школи Анни Францівни Стрелкової-Гофманової.

«Чеська Матице школьська» була не лише навчальним закладом. Вона стала уособленням колись залишеної Чехії, символом далекої Батьківщини, чеського духу.

Серед тих, хто творив «шкільну» сторінку в історії чехів Волині, був Вацлав Земан, який віддав місце на своїй земельній ділянці для будівництва чеського навчального закладу, а згодом, не раз підтримував його у скрутні періоди. Долучилися до будівництва й наші прадіди, меценати, про яких у книзі згадує голова Ради «Чеської Матице школьської» в Луцьку Йозеф Малинський.

Із приходом радянської влади, у 1939 році, чеська школа в Луцьку припинила свою діяльність. Попереду на чехів Волині очікували нові тривоги. Багато родин змушені були покинути свої домівки: когось вислали в Сибір, когось примусово переселили у тодішню Чехословаччину. У Луцьку залишилися лише кілька чеських сімей.

Нині чеське товариство «Матице Волинська», котре діє в місті, нараховує близько 80 членів. Вони зібралися разом напередодні Різдва, щоб відсвяткувати 90-у річницю заснування чеської школи в Луцьку. Під час зустрічі відбулася презентація фотокниги «Česká matice školská na Volyni. 90 let. Чеській загальноосвітній школі – 90 років». У ній, наче у спільному родинному фотоальбомі, зібрано старі світліни, котрі збереглися в родинних архівах чехів Луцька. Фотографії відтворюють історію заснування та будівництва школи, життя чеської громади наприкінці XIX – у першій половині XX ст.

Коли виникла ідея створення фотокниги, ми навіть не уявляли, наскільки цікавою буде робота над нею. Кожного разу, отримуючи старі світліни з рук їхніх власників, я захоплювалася тим, з якою бережністю власники цього сімейного скарбу ставляться до цих старих поштових фото. Кожна світлина була відкриттям. Переглядаючи їх, важко відірвати погляд від облич, які дивляться на нас із минулого. Протягом кількох днів я мала честь бути охоронцем скарбничок знайомих мені родин. Щиро дякую членам товариства за таку довіру.

Під час опрацювання фотографій мені мимоволі згадалася стара бабусина кухонна шафа з особливим і неповторним ароматом дитинства. Прості буденні речі з часом набувають своєї магії, особливо тоді, коли розумієш, що час немично відбере у кожного можливість бути там, де малим дитинчам ти був повністю щасливим. Ти мав можливість чути голоси дідусів та бабусь, спостерігати за їхньою передсвятковою метушню, пригогортитися до них у затишний різдвяний вечір, слухати розповіді про колись пережите і марно сподіватись, що так буде завжди. Час безжалісно і щільно зачинив назавжди дверцята старої шафи і в просторі безслідно розвіється її аромат. На якусь мить ми відчужено себе зламаним віттям. І лише пам'ять про найдорожчих нам людей не дозволить забути, ким ми є.

Ярослава ЛІП'ЯНИНА,
Товариство чехів «Матице Волинська»

Fregata «Hetman Sahajdaczny» nadal uczestniczy w operacjach NATO

Kontyngent krajowy w składzie ekipy fregaty Marynarki Sił Zbrojnych Ukrainy «Hetman Sahajdaczny», jednostki specjalnego przeznaczenia (ekipy nadzorczej) i załogi śmigłowcowej, przeprowadziwszy od 26 grudnia do 2 stycznia ostatni, szósty patrol, skończył swój udział w operacji NATO w celu zwalczania piractwa morskiego «Ocean Shield».

W trakcie operacji «Ocean Shield» ekipa nadzorcza kontyngentu, 14 razy spotkała się z miejscowymi rybakami, obejrzała 10 statków podejrzanych o piractwo.

Załoga śmigłowca Ka-27 PC w trakcie operacji wykonała około 100 lotów w celu rozpoznania sytuacji nad wodą. Załoga śmigłowca Ka-27 PC zatrzymała osiem łodzi, które nie reagowały na nakaz zatrzymania się. Jednostka śmigłowcowa wykonywała również loty składu osobowego między statkami w morzu, w tym zostały wykonane starty i lądowania na cztery statki innych państw.

www.mil.gov.ua

Фрегат «Гетьман Сагайдачний» продо-
вжує участь в операціях НАТО

Національний контингент у складі екіпажу фрегату Військово-Морських Сил Збройних Сил України «Гетьман Сагайдачний», підрозділу спеціального призначення (оглядової команди) і вертолітного загону, провівши з 26 грудня по 2 січня останнє, шосте патрулювання, завершив свою участь в операції НАТО з протидії піратству на морі «Океанський щит».

У ході операції «Океанський щит» оглядовою командою контингенту проведено 14 дружніх підходів до місцевих рибалок, оглянуто 10 суден, які викликали підозри у піратській діяльності.

Екіпажем вертольоту Ka-27 ПС за період участі в операції виконано близько 100 польотів з метою ведення повітряних розвідок надводної обстановки. Рішучими діями екіпажу вертольоту Ka-27 ПС було зупинено 8 швидкісних човнів, які не відповідали на запити корабля та продовжували свій рух. Вертолітний загін також забезпечив перельоти особового складу між кораблями в морі, при цьому було здійснено зліт-посадки на 4 іноземні кораблі.

www.mil.gov.ua

Представители USA i UE omawiają z
Iranem kwestię programu nuklearnego

Dyplomaci Iranu, Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej spotkali się w celu omówienia kwestii wdrożenia umowy o irańskim programie atomowym.

Wiceminister Spraw Zagranicznych Iranu Abbas Arakchi miał spotkanie w Genewie z Podsekretarzem Stanu ds. Politycznych Wendy Sherman i Zastępcą Wysokiego Przedstawiciela UE ds. Polityki Zagranicznej Helgą Schmid.

Minister Spraw Zagranicznych Iranu Mohammad Javad Zarif przed rozmową wyraził optymizm, mówiąc, że Iran dotrzyma tej umowy, która została zawarta w listopadzie ubiegłego roku z wiodącymi krajami świata.

On również pozytywnie ocenił kilka rund spotkań ekspertów między Iranem a grupą, do której należy pięć krajów, stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Zarif powiedział, że posiedzenia w sprawie dokładnego omówienia kwestii ograniczenia programu jądrowego Iranu w zamian za osłabienie sankcji «przyniosły pozytywne skutki».

Голос Америки

Представники США та ЄС обмірковують
з Іраном питання ядерної програми

Дипломати Ірану, Сполучених Штатів і Європейського Союзу зустрічаються для обговорення справи запровадження в життя угоди щодо іранської ядерної програми.

Заступник міністра закордонних справ Ірану Аббас Аракчі має

2014

NATO
SCOPE

зустріч у Женеві із заступником державного секретаря США з політичних питань Венді Шерман і заступником верховного представника ЄС з питань закордонної політики Хельгою Шмід.

Міністр закордонних справ Ірану Мохаммед Джавад Заріф висловив оптимізм перед розмовами, кажучи, що Іран відданий справі запровадження в життя угоди, яку досягнуто у листопаді минулого року з провідними країнами світу.

Він також високо оцінив кілька раундів зустрічей експертів між Іраном та групою, до якої входить п'ять країн, що є постійними членами Ради Безпеки ООН, і Німеччини.

Заріф сказав, що наради про деталі того, як обмежити ядерну програму Ірану в заміну на пом'якшення санкцій – «принесли позитивні результати».

Голос Америки

Rosja zablokowała deklarację ONZ w
sprawie Syrii

Rosja zablokowała deklarację Rady Bezpieczeństwa ONZ, która potępia bombardowania przeprowadzone przez Siły Powietrzne Syrii w mieście Aleppo.

Wskutek tych ataków, według danych ONZ, w Aleppo zginęło nie mniej niż 700 osób. Najpierw Rosja próbowała zmienić deklarację, przygotowaną przez przedstawiciela Wielkiej Brytanii, a gdy to się nie powiodło, użyła weta.

www.ea-ua.info

Росія заблокувала заяву ООН по Сирії

Росія заблокувала заяву Ради безпеки ООН, яка засуджує нанесення збройними силами Сирії авіаційних ударів по цивільно-му населенню міста Алеппо.

Наслідком цих атак стала, за даними ООН, загибель в Алеппо не менше 700 осіб. Спочатку Росія намагалася внести поправки до заяви, яку готував представник Великобританії, а коли цього не вдалося зробити – застосувала право вето.

www.ea-ua.info

Liderzy 20 państw przedyskutują
«kwestię ukraińską»

Kwestia ukraińska jest włączona do planu obrad Monachijskiej Konferencji Polityki Bezpieczeństwa, która odbędzie się pod koniec stycznia.

Temat przewodni 50. Konferencji w Monachium zostanie ogłoszony tuż przed jej rozpoczęciem w ostatnich dniach stycznia.

Jednak już wiadomo, że dyskusje wiodących polityków świata w tym roku będą dotyczyły «konfliktu w Syrii i na Ukrainie». Omówienie sytuacji w regionach ogarniętych konfliktem i kryzysem jest tradycyjne dla tego forum.

Swoją udział w jubileuszowej konferencji w Monachium już zadeklarowało 18 przywódców państw i rządów, pół setki ministrów spraw zagranicznych oraz dziesięciu przewodniczących organizacji międzynarodowych.

Łącznie w forum będzie uczestniczyć około 300 polityków i ekspertów w dziedzinie polityki bezpieczeństwa na całym świecie.

50. Monachijska Konferencja Polityki Bezpieczeństwa potrwa od 31 stycznia do 2 lutego 2014 roku.

Німецька хвиля

Лідери 20 держав обговорять «українське питання»

Українське питання винесене на порядок денний Мюнхенської конференції з питань безпеки, що відбудеться наприкінці січня.

Провідну тему 50-ї Мюнхенської конференції з питань безпеки оголосять незадовго до її проведення наприкінці січня.

Однак уже відомо, що дискусії провідних політиків світу цьогогоріч будуть присвячені «конфлікту у Сирії», а також Україні». Обговорення ситуації у гарячих точках та зонах криз є традиційним для цього форуму.

Про участь у ювілейній конференції в Мюнхені уже заявили 18 голів держав та урядів, півсотні міністрів закордонних справ, а також десять керівників міжнародних організацій.

Загалом на форумі очікується близько 300 політиків та експертів з питань політики безпеки з усього світу. 50-та Мюнхенська конференція з питань безпеки відбудеться з 31 січня по 2 лютого 2014 року.

Німецька хвиля

Estonia zaprasza wojsko USA na swoje
tereny

Minister Obrony Estonii Urmas Reinsalu popiera stałą obecność wojsk USA w Estonii.

«Byłbym bardzo zadowolony ze stałej obecności wojska USA w moim kraju» – oświadczył podczas przemówienia w Centrum Studiów Strategicznych i Międzynarodowych w Waszyngtonie.

Kwestia pojawiła się w kontekście omówienia sytuacji w regionie bałtyckim, który, według Reinsalu, pozostaje «jedynym w NATO, gdzie bilans wojskowo-strategiczny nie jest na korzyść Sojuszu».

Jako potwierdzenie tych słów, powołał się on na ówczesne szkolenia natowskie «Steadfast Jazz» z udziałem około 6 tys. osób i rosyjsko-białoruskie szkolenia strategiczne «Zachód-2013», w których, według estońskiego ministra, zostało zaangażowanych do 100 tysięcy wojskowych.

O sąsiedztwie z Rosją Reinsalu wypowiedział się z zaniepokojeniem: «Czy będzie z tej strony zagrożenie, czy nie, teraz to już nie jest wyłącznie polityczne pytanie. I z wojskowego punktu widzenia bilans w naszym regionie nie jest obecnie na korzyść NATO».

W odpowiedzi na pytanie o sytuację na Ukrainie, Reinsalu powiedział, że «ma, delikatnie mówiąc, wątpliwości co do tego, że Janukowycz poprowadzi swój kraj ku Europie». «On tego nie uczyni» – dodał estoński minister.

Кореспондент, 7 stycznia 2014 roku

Естонія запрошує війська США на свою
територію

За постійну військову присутність США в Естонії висловився міністр оборони Естонії Урмас Рейнсалу.

«Я був би дуже радий бачити постійну присутність США у себе на батьківщині», – заявив він, виступаючи в Центрі стратегічних і міжнародних досліджень у Вашингтоні.

Питання виникло в контексті обговорення ситуації в балтійському регіоні, який Рейнсалу вважає «єдиним в НАТО, де військово-стратегічний баланс складається не на користь альянсу».

На підтвердження він послався, зокрема, на торішні натовські навчання «Стедфаст джаз» за участю приблизно 6000 чоловік і російсько-білоруські стратегічні навчання «Захід-2013», в яких, за словами естонського міністра, було задіяно до 100 тисяч військово-вослужбовців.

Про сусідство з Росією Рейнсалу в цілому говорив із тривогою: «Чи буде звідти йти загроза чи ні, тепер уже не чисто політичне питання. І з військового погляду, як ми розуміємо, баланс у нашому регіоні складається тепер не на користь НАТО».

Відповідаючи на питання про ситуацію в Україні, Рейнсалу сказав, що «має, м'яко кажучи, великі сумніви в тому, що Янукович приведе свою країну в Європу». «Ні, він того не зробить», – додав естонський міністр.

Кореспондент, 7 січня 2014 року

Prezydent Komorowski podpisał ustawę o cudzoziemcach

Президент Броніслав Коморовський підписав закон про іноземців

Prezydent Bronisław Komorowski podpisał ustawę o cudzoziemcach. Nowe przepisy wprowadzą m.in. ułatwienia dla cudzoziemców pracujących i studiujących w Polsce oraz chcących zalegalizować pobyt.

Ustawę Sejm uchwalił na początku listopada. Jej projekt przygotowało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Obejmuje ona wszystkie sprawy związane z pobytem cudzoziemców w Polsce, które dotychczas były regulowane w różnych aktach prawnych; systematyzuje i porządkuje nowe problemy i nieopisane dotąd sytuacje. Dostosowuje też polskie prawo do 14 dyrektyw Unii Europejskiej.

Ustawa wydłuża też z 2 do 3 lat maksymalny okres, na jaki cudzoziemcom może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy. Cudzoziemiec, który pracuje w Polsce, będzie mógł ubiegać się o zezwolenie na pobyt oraz pracę w ramach jednej procedury. Obecnie to pracodawca, który chce zatrudnić w Polsce cudzoziemca, musi ubiegać się dla niego o zezwolenie. Dopiero po jego uzyskaniu cudzoziemiec może wystąpić o zezwolenie na pobyt.

Cudzoziemcom studiującym na polskich uczelniach zezwolenie na pobyt czasowy będzie przyznawane na 15 miesięcy, a kontynuującym studia na kolejnym roku do 2 lat, a nie jak do tej pory – na rok. Cudzoziemcy – absolwenci polskich uczelni, którzy poszukują w Polsce pracy, będą mogli ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy na rok.

Ustawa wprowadza też regulacje dotyczące umieszczania dzieci cudzoziemskich pozbawionych opieki w strzeżonych ośrodkach. Będą mogły tam trafiać tylko dzieci powyżej 15 lat.

Ustawa wchodzi w życie 1 maja 2014 r., oprócz wchodzących z dniem ogłoszenia przepisów dotyczących utworzenia ośrodków Straży Granicznej – jednostek, których celem będzie wykonywanie działań na rzecz całej formacji, obok terytorialnych Oddziałów SG.

www.prawo.rp.pl

Президент Броніслав Коморовський підписав закон про іноземців. Нові норми впроваджують, зокрема, полегшення для іноземців, що працюють і навчаються у Польщі та хочуть легалізувати своє проживання і цій країні.

Сейм затвердив закон на початку листопада. Його проект підготувало Міністерство внутрішніх справ. Він охоплює всі питання, пов'язані з перебуванням іноземців у Польщі, які до цього часу регулювалися різними законодавчими актами, систематизує і впорядковує нові проблеми та неописані до цього часу ситуації. Також він приводить польське законодавство у відповідність до 14 директив Європейського Союзу.

Закон продовжує від двох до трьох років максимальний період, на який іноземцям може надаватися дозвіл на тимчасове перебування. Іноземець, який працює в Польщі, зможе звертатися за дозволом на перебування та дозволом на роботу в рамках однієї процедури. Тепер роботодавець, який хоче працевлаштувати в Польщі іноземця, повинен подати клопотання про отримання дозволу для нього. Вже після цього іноземець може отримати дозвіл на перебування.

Іноземцям, які навчаються в польських вищих навчальних закладах, дозвіл на тимчасове перебування надаватиметься на 15 місяців, а тим, що продовжують навчання на наступних курсах, до двох років, а не на рік, як це було раніше. Іноземці, котрі є випускниками польських навчальних закладів та шукають роботу в Польщі, зможуть звертатися по дозвіл на тимчасове перебування на рік.

Закон впроваджує також регуляції, що стосуються направлення іноземних дітей, позбавлених батьківської опіки, до спеціальних закладів для іноземців. Туди зможуть потрапляти лише діти старші 15 років.

Закон набере чинності 1 травня 2014 року. Норми, що стосуються утворення нових підрозділів Прикордонної служби, метою яких буде виконання діяльності для всієї структури, паралельно з територіальними відділами Прикордонної служби, наберуть чинності у день публікації закону.

www.prawo.rp.pl

STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ UW ogłasza XIV^{ty} doroczny konkurs na **STYPENDIA WSCHODNIE** **25 stypendiów dla kandydatów z: Europy Wschodniej, Bałkanów, Kaukazu i Azji Środkowej**

Kandydaci z Rosji nie mogą ubiegać się o stypendium w ramach Studiów Wschodnich

Stypendia będą przeznaczone na odbycie 2-letnich, magisterskich «STUDIÓW WSCHODNICH Uniwersytetu Warszawskiego» w okresie od 1/X.2014 do 30/VI.2016 r. Studium gościło dotąd łącznie ponad 250 stypendystów tego programu, którzy otrzymali stypendia w naszych konkursach z lat 2001-2013. Wspólnie z nimi oraz ze studentami polskimi będą studiować nowi stypendyści – zwycięzcy niniejszego XIV-go Konkursu.

I. KANDYDACI

1. KANDYDACI mogą pochodzić ze wszystkich krajów Europy Wschodniej, Bałkanów, Kaukazu i Azji Środkowej. Dla kandydatów z Rosji, kraju nie będącego oficjalnym beneficjentem programu polskiej współpracy rozwojowej, studia odbywają się na zasadzie odpłatności.

2. PREFEROWANE będą kandydatury osób mogących już wykazać się osiągnięciami naukowymi lub aktywnością organizacyjną, których dotychczasowe działania i osiągnięcia dają szansę wykorzystania zdobytej specjalizacji w ich własnych krajach w różnych dziedzinach życia naukowego lub publicznego.

II. WARUNKI STYPENDIUM

1. STUDIA trwają 2 lata (4 semestry), stypendium będzie wypłacane w roku akademickim przez 9 miesięcy. Istnieje możliwość przedłużenia stypendium maksymalnie o 1 miesiąc na II roku studiów, jeśli wymaga tego dokończenie pracy magisterskiej.

2. PROGRAM studiów obejmuje zagadnienia historii i współczesności Europy Środkowo-Wschodniej, Rosji i całego obszaru postkomunistycznego, skupia się na historii, sprawach narodowościowych i politologicznych, ale zawiera także elementy historii sztuki, literatury, kultury, socjologii, geografii, demografii, prawa, ekonomii i in. Program obejmuje także naukę 1 języka regionalnego.

3. STUDIA prowadzone są w sześciu specjalnościach:

a) Europa Wschodnia, b) Europa Środkowa, c) Bałkany d) Rosja, e) Kaukaz, f) Azja Środkowa.

4. W RAMACH «Studiów Wschodnich» prowadzą zajęcia wykładowcy polscy (kadra Studium Europy Wschodniej) oraz grono wykładowców gościnnych: krajowych i zagranicznych, w tym stały visiting professor z USA w ramach katedry «Fulbright Distinguished Chair in East European Studies», umieszczonej przy Studium Europy Wschodniej.

5. ZAKRES STYPENDIUM:

a. Zwolnienie z opłat dla cudzoziemców za studia na UW (3 tys. € rocznie),

b. Stypendium socjalne dla stypendystów zagranicznych posiadających dyplomy ukończenia pełnych studiów wyższych (1350 zł/mies.),

c. Kurs języka polskiego (1 - 2 semestry),

d. Kurs języka regionalnego (przez 4 semestry),

e. Opłata części kosztów objazdu naukowego (na I roku studiów).

6. WARUNKIEM korzystania ze stypendium jest spełnienie wymagań przewidzianych zasadami Stypendium i programem studiów oraz przygotowanie pisemnej końcowej pracy magisterskiej w języku polskim.

7. W RAZIE niespełnienia warunków stypendium, bądź braku postępów w studiach, stypendium może być przerwane.

III. WYMAGANIA

1. UKOŃCZONE pełne studia wyższe II stopnia – magisterskie lub równorzędne (dyplom magistra lub specjalisty), najlepiej humanistyczne; pożądana praca naukowa, bądź doświadczenia organizacyjne i praktyka z zakresu zainteresowań «Studiów Wschodnich».

2. WIEK do 30 lat.

3. Ogólna znajomość problematyki Europy Wschodniej, Europy Środkowej, Rosji, Azji Środkowej i Kaukazu, zwłaszcza okresu XX w. i zagadnień współczesności, szczególnie lat 1980-tych i po 1991 r.

4. POZYTYWNY wynik pisemnego testu wiedzy ogólnej (zakres zagadnień wg pkt.3) oraz rozmowy kwalifikacyjnej (zob. V-3).

5. ZNAJOMOŚĆ języka polskiego oraz języka angielskiego i rosyjskiego na poziomie gwarantującym rozumienie wykładów i korzystanie z literatury.

IV. DOKUMENTY

1. KOPIA dyplomu ukończenia pełnych studiów wyższych (zob. III-1).

2. Wypełniony dokładnie kwestionariusz kandydata «Studiów Wschodnich» (dostępny na stronie www.studium.uw.edu.pl/programy/stypendialne/studia_wschodnie).

3. ZWIĘZŁY (do 2 stron) – list w języku polskim motywujący ubieganie się o Stypendium, zawierający plany związane z ukończeniem «Studiów Wschodnich» Uniwersytetu Warszawskiego, ze wskazaniem specjalizacji Studiów, którą chciałby kandydat studiować (wg

wyказу specjalizacji, zob.II-3).

4. CURRICULUM VITAE (w jęz. angielskim) pisane w porządku od najnowszych wydarzeń, wraz z fotografią.

5. LISTA wszystkich publikacji zawodowych – dla osób pracujących naukowo lub wykaz prac, osiągnięć, projektów – dla osób spoza nauki.

6. SWIADECTWA, egzaminy, noty etc., potwierdzające znajomość języka polskiego.

7. EWENTUALNIE inne dane, dokumenty lub informacje mogące – zdaniem kandydata – pomóc komisji we właściwej ocenie jego kandydatury.

V. APLIKACJE

1. KOMPLET dokumentów należy nadesłać e-mailem najdalej do 15 marca 2014 r. na adres stypendia.studium@uw.edu.pl

2. DO DNIA 15 kwietnia 2014 r. Komisja Kwalifikacyjna Studium Europy Wschodniej rozstrzygnie I etap konkursu i wyznaczy uczestników II i III etapu Konkursu; obie grupy zostaną niezwłocznie powiadomione o wynikach pocztą elektroniczną.

3. UCZESTNICY kolejnych etapów konkursu: II-go (test pisemny) i III-go etapu (rozmowa kwalifikacyjna) wypełnią dalsze wymagania kwalifikacyjne przed członkami Komisji, bądź jej pełnomocnikami w okresie 1 maja – 15 czerwca 2014 r. Kwalifikacje odbędą się na terenie placówek dyplomatycznych Rzeczypospolitej Polskiej lub w wyjątkowych wypadkach w Polsce. Szczegółowy harmonogram zostanie ogłoszony.

4. OSTATECZNE decyzje na podstawie wyników kwalifikacji Komisja podejmie do 10 lipca 2014 r. i ogłosi listę zakwalifikowanych stypendystów XIV-go Konkursu Stypendialnego «Studiów Wschodnich». Wszyscy stypendyści zostaną powiadomieni o wynikach.

5. Kandydaci ze słabszą znajomością języka polskiego, którzy wszakże osiągną na egzaminie b. dobre wyniki merytoryczne – będą mieli obowiązek samodzielnej nauki języka jako zakwalifikowani warunkowo. Zostaną następnie zaproszeni na egzamin poprawkowy na początku września.

VI. STUDIA

1. ZAJECIA studiów rozpoczną się 8 września 2014 r. kursem adaptacyjnym do «Studiów Wschodnich» UW.

2. STYPENDYŚCI zagraniczni będą korzystać z przerw, ferii i wakacji, jak studenci polscy.

3. STYPENDYSTA, który wypełni wszystkie wymagania programowe, zaliczy poszczególne semestry oraz przedstawi i obroni pracę końcową – otrzyma dyplom ukończenia 2-letnich, uzupełniających, magisterskich «Studiów Wschodnich» Uniwersytetu Warszawskiego.

4. DYPLOM ów jest pełnoprawnym dokumentem ukończenia studiów wyższych w Polsce, uznawanym według właściwych przepisów w innych krajach Unii Europejskiej.

STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ UW

Celem «Studiów Wschodnich» jest przygotowywanie młodych dobrze wykształconych kadr specjalistów «od spraw wschodnich» – z Polski i krajów regionu.

W 1991 r. powstała WSCHODNIA SZKOŁA LETNIA, przeznaczona dla młodych naukowców z krajów b. ZSRR. W 1998 roku, zostały uroczystie otwarte przez Premiera RP, Jerzego Buzka, SPECJALISTYCZNE STUDIA WSCHODNIE. Pragną one kontynuować przedwojenne tradycje polskich studiów wschodnich, prowadzonych zwłaszcza w instytutach wschodnich w Wilnie i Warszawie. Są to dzienne, dwuletnie studia magisterskie kształcące w 6 specjalizacjach. Od 2000 r. istnieją także dwuletnie PODYPLOMOWE STUDIA WSCHODNIE. W roku akad. 2001/2002 rozpoczęła się realizacja specjalnego, opartego na funduszach rządowych, PROGRAMU STYPENDIALNEGO STUDIÓW WSCHODNICH, przeznaczonego dla kandydatów z krajów Europy Środkowej, Wschodniej i krajów b. ZSRR, dającego szansę kształcenia młodych elit z całego regionu. Przyjęto ponad 250 stypendystów z 25 krajów (Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Gruzja, Kazachstan, Kirgizja, Litwa, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Mongolia, Rosja, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Tadżykistan, Turcja, Ukraina, Uzbekistan i Węgry). Od 2012 r. prowadzone są także 3-letnie licencjackie «Studia Wschodnie».

Studium jest ponadto współrealizatorem innych programów: PROGRAMU STYPENDIALNEGO im. LANE'A KIRKLANDA (stypendyści głównie z zakresu zarządzania i ekonomii) oraz PROGRAMU STYPENDIALNEGO RZĄDU RP DLA MŁODYCH NAUKOWCÓW (stypendyści z zakresu humanistyki). Od marca 2004 r. Studium organizuje także, we współpracy z Kolegium Europy Wschodniej we Wrocławiu, WSCHODNIA SZKOŁĘ ZIMOWĄ, przeznaczoną dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych. Od 2006 r. Studium jest również realizatorem PROGRAMU STYPENDIALNEGO RZĄDU R.P. im. KONSTANTEGO KALINOWSKIEGO, przeznaczonego dla studentów z Białorusi.

PRACA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
адміністратор	1 218	контроль за персоналом в залі рес-торану, прийом замовлень; робота в рекреаційному комплексі "Срібні Лелеки"
апаратник апрету-вання	1 800	знання обладнання легкої промисло-вості, вміння працювати на фарбу-вально-відбілюючій машині Джигер
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, знання технології та рецептури приготування напоїв в кафе "Верби"
бармен	1 218	Підготовка напоїв, обслуговування клієнтів; робота в кафе "Савана"
бармен	1 220	потребує виконання робіт з обслуго-вування відвідувачів кафе, приготу-вання напоїв, кафе "Магніт"
бармен	1 250	робота у піцерії "У Тата" по пр. Від-родження, можливе стажування з подальшим працевлаштуванням
вальник лісу	2 300	рубка лісу за допомогою бензопили "Штіль"
вантажник	1 500	загрузка та вигразка ящиків з алко-гольними товарами
верстатник дерево-обробних верстатів	1 250	робота на шліфувальному та торцю-вальному деревообробних верстах
виробник м'ясних напівфабрикатів	1 250	Робота в гіпермаркеті "ТАМ-ТАМ", виготовлення, фасування м'ясних на-півфабрикатів
Вишивальник	3 000	Робота на вишивальних машинах "ТАУІМА"
водій автотранспорт-них засобів	1 850	водій на автомобіль ГАЗ-3307
водій автотранспорт-них засобів	1 218	водій на маршрутний автобус "Бог-дан", інвалід 3 групи(загальні захворю-вання)
водій автотранспорт-них засобів	1 250	Здійснення поїздок в межах м. Луцька на автомобілі "Пежо"
водій автотранспорт-них засобів	1 220	обов'язки водія автомобіля DAF 2005 року, поїздки за кордон, доплата 10-20% від фракту
водій автотранспорт-них засобів	1 500	робота водієм на вантажний авто-мобіль з причепом TIR "VOLVO" (категорії С-Е)
водій тролейбуса	2 165	перевезення пасажирів громадським транспортом- тролейбусом "Богдан", "ЮМЗ", "ЗІУ"
геодезист	2 000	виконувати геодезичні зйомки,знання програми Autocad
дизайнер (художник-конструктор)	2 000	робота з клієнтами, підготовка ескізів гардин(вміння малювати), виїзд на об'єкти
директор комерцій-ний	1 218	Знання ринку збуту робочого одягу та взуття, комунікабельність,операти-вність.
диспетчер	1 500	робота з ПК, знання офісних програм; робота сутки через трое
електромонтажник з освітлення та освіт-лювальних мереж	2 232	забезпечення безперебійної та еко-номічної роботи електрообладнання житлових будинків
електромонтер охоронно-пожежної сигналізації	1 218	під'єднання датчиків сигналізацій, про-кладання кабелів
Журналіст	4 200	робота з ПК, аналітичні здібності, на-писання статей, робота з Інтернетом.
інженер	3 500	Заступник головного інженера-меха-ніка
інженер	1 250	здійснювати контроль лісопилного виробництва, робота з дубом, розпил, сушіння, прийом, сортування
інженер	1 614	розробка проектів відведення, ре-культивації земель, грошової оцінки земель, знання сучасної вимірюваль-ної техніки
Інженер з вико-ристання водних ресурсів	2 137	Знання комп'ютерних програм "Arcgis" "Mapinfo", досконале володіння інтер-нет Explorer
інженер з охорони праці	1 500	Інженер з охорони праці з досвідом роботи в будівельній сфері. Знання правил охорони праці на будівництві
інженер з ремонту	1 500	інженер з ремонту офісної техніки(заправка картриджів,лазерних принтерів,ремонт друкуючої техніки)
Інженер-будівельник	2 000	нагляд за виконанням будівель-но-монтажних робіт,поточний ремонт,капітальний ремонт
інженер-енергетик	2 000	ведення технічної документації, про-водити електромонтажні роботи
інженер-землевпо-рядник	2 000	виконувати геодезичні зйомки,знання програми Autocad
інженер-конструктор (механіка)	3 000	Заступник головного конструктора. Розробка конструкторської докумен-тації металоконструкцій
інженер-програміст	1 500	розробка та створення веб-сайтів.Зна-ння мов програмування PHP, HTML.

Посада	З/П	Вимоги
командир відділення	1 850	відсутність у кандидата та близьких родичів судимості, зріст вище серед-нього.
кондитер	1 560	вміння прикрашати бісквітні та інші кондитерські вироби
кухар	1 300	кухар на холодні страви
лаборант з фізико-механічних випро-бувань	1 800	контроль якості поступаючих матері-алів, компонентів, сумішей, форму-вання кубів та випробування міцності залізобетонних виробів, контроль якості продукції
Листоноша (поштар)	1 500	матеріально-відповідальна особа, доставка пошти, пенсій, товарів народ-ного споживання.
майстер дільниці	2 700	організація робіт з поточного ремонту
майстер з ремонту	3 000	ремонт та обслуговування інженерних мереж холодного і гарячого водо-постачання, центрального опалення житлового фонду.
майстер лісу	3 000	ведення лісового господарства, від-води, оформлення і ведення докумен-тації (лісорубні роботи, матеріально-грошова оцінка, наряди)
Маляр	1 500	обов'язки маляра-штукатур, робота з будівельними матеріалами, фарбами
Маляр	1 300	проведення фарбування вітчизняних автомобілей та іномарок, підготовка до фарбування
Маляр	1 800	ремонт штукатурки, побілка, та фар-бування стін.
Менеджер (управи-тель) з логістики	2 000	Організація перевезень та доставки товарів, перевірка накладних. Знання ІС бухгалтерії.
менеджер (управи-тель) із збуту	2 500	напрацювання бази клієнтів, реалізація продукції пов'язаної з утилізацією відходів (контейнери для сміття), можливе навчання на робо-чому місці. Співбесіда призначається після розгляду РЕЗЮМЕ, надісланого на електронну адресу v9h3@ukr.net
налагоджувальник ливарних машин	1 218	навики роботи з налагодження ливар-них машин для лиття під тиском 711 А-08, 711 І-09, або учень
Налагоджувальник машин і автома-тичних ліній для виробництва виробів із пластмас	1 218	вміння налагоджувати лінії для вироб-ництва виробів із пластмас, робота на машині Kuysi 175/55, 410/110, 105/32, екстра 50/200, 250/50; або учень
начальник відділення зв'язку	1 930	зання касового апарату, на підміну відпусток, 0,5 одиниці заробітна плата 965грн.
оператор поштового зв'язку	1 400	матеріально-відповідальна особа, знання касового апарату, 0,5 ставки, заробітна плата 700 грн.
офіціант	1 220	виконувати обов'язки офіціанта в кафе"Верби"
офіціант	1 250	робота у піцерії "У Тата" по пр. Від-родження, 20, можливе стажування з подальшим працевлаштуванням
охоронник	1 300	Здійснення охорони офісного примі-щення та території автотранспортного підприємства
охоронник	1 220	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, навчання на охоронника (при відсутності диплома)
охоронник	1 218	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, організацій
охоронник	1 600	охорона приміщення банку Попере-дньо телефонувати по тел. 0674431695 (Борис Ярославич)
оцінювач	1 800	знання касової дисципліни, оцінка ювелірних виробів.
оцінювач-експерт	1 500	проведення експертно-грошової оцін-ки земельних ділянок
палітурник	1 600	поклейка обкладинок до книги, складання книжки, підбір аркушів, прошивка, обжим
пекар	1 600	виготовлення пекарських виробів: хліб, здоби, печиво.
Помічник юриста	1 800	Розробка проектів юридичної до-кументації. Бажання працювати, прагнення до кар'єрного росту.
представник торго-вельний	2 500	реалізація ковбасних виробів, вміння заключати договори, облік готової продукції
провізор-косметолог	1 218	обов'язки косметолога, робота в перу-карні "Любава", пр-т Соборності
продавець непродо-вольчих товарів	1 500	торгівля меблями, знання складових кухонних меблів, комунікабельність
продавець продоволь-чих товарів	1 300	продавець продовольчих товарів в магазин "Ваш кондитер", пр. Волі
продавець продоволь-чих товарів	1 500	Продавець продуктів харчування в магазині "Наріне". Знання касового апарату MP50, DATEX 500

Посада	З/П	Вимоги
продавець продоволь-чих товарів	1 325	продаж м'ясної продукції,знання 1-С бухгалтерії,магазин "М'ясна точка"
продавець продоволь-чих товарів	1 218	Продаж хлібобулочних та ковбасних виробів. Знання касового апарата
слюсар з ремонту автомобілів	1 218	вміння роботи розвал сходження, ремонт і обслуговування автомобілів, робота на СТО с. Рованці вул. Про-мислова
слюсар з ремонту агрегатів	1 696	здійснення контролю вимірювальних приладів та агрегатів, усунення дефек-тів устаткування
Слюсар із складання металевих конструк-цій	2 000	Складання металоконструкцій (кон-тейнери для сміття).
слюсар-ремонтник	2 000	ремонт машинно-комплектуючої гар-нітури, мотоблоків, с/г техніки
стрілець	1 850	відсутність у кандидата та близьких родичів судимості, зріст вище серед-нього.
Технік-електрик	1 500	Робота з електромережами в тран-спортних засобах.
токарь	1 696	робота на токарно-гвинторізному станку І-к 62, вертикально-фрезе-рувальному та горизонтальному токарних станках
токарь	1 400	робота на універсальних токарно-він-торізних станках
транспортувальник (обслуговування механізмів)	1 430	перевезення вантажу вручну з допо-могою тачки
фарбувальник (ви-робництво текстилю)	1 555	вміння працювати на фарбувально-відбілюючій машині Джигер
Фітнес-тренер	609	проведення тренувань, майстер класів
формувальник брикетів	1 218	виготовлення брикетів, розвантажу-вання, завантажування, прибирання
машиніст екскаватора	2 078	робота на дорожно-будівельних механізмах(машинах)
машиніст екскаватора	1 800	робота на одноковшовому екскаваторі, наявність посвідчення 3 розряду
Менеджер (упра-витель) в оптовій торгівлі	1 218	робота по пошуку ринку збуту робо-чого одягу та взуття, комунікабельніст ь,оперативність.
Менеджер (управи-тель) з логістики	1 218	Комунікабельність, відповідальність, бажання працювати.
Менеджер (управи-тель) з логістики	2 000	Організація перевезень та доставки товарів, перевірка накладних. Знання ІС бухгалтерії.
менеджер (управи-тель) із збуту	1 218	пошук і супровід клієнтів з реалізації запасних частин до с/г техніки
механік	1 500	Обслуговування автомобілів Газель та Газон.
механік з ремонту транспорту	1 500	обслуговування та ремонт автомобілів "Reno", "Honda"
налагоджувальник ливарних машин	1 218	навики роботи з налагодження ливар-них машин, або учень
Налагоджувальник машин і автома-тичних ліній для виробництва виробів із пластмас	1 218	вміння налагоджувати лінії для виробни-цтва виробів із пластмас, або учень
налагоджувальник холодноштампуваль-ного устаткування	2 000	проведення робіт по налагоджу-ванню холодноштампувального устаткування -преси для холодної листової штамповки типу КД, прес КД 2124, ножиці гільотинні,ручний листогин,(виробництво риннових труб,хомутів,тримачів)
начальник відділення зв'язку	1 930	зання касового апарату, на підміну відпусток, 0,5 одиниці заробітна плата 965грн.
оператор поштового зв'язку	1 400	матеріально-відповідальна особа, зна-ння касового апарату.
охоронник	1 218	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, організацій
оцінювач	1 800,00	знання касової дисципліни, оцінка ювелірних виробів.
оцінювач-експерт	1 500,00	проведення експертно-грошової оцін-ки земельних ділянок
перукар (перукар - модельєр)	1 218,00	майстер-перукар чоловічого залу в перукарні "Perfect"
перукар (перукар - модельєр)	1 218,00	перукар жіночого та чоловічого залу
підсобний робітник	1 450,00	Виконувати підсобні та допоміжні роботи при шиномонтажі
підсобний робітник	1 500,00	підсобні роботи на будівництві в с.Липини
підсобний робітник	1 218,00	робота на деревообробному вироб-ництві

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Fundator Programu

oraz

Fundacja Edukacja dla DemokracjiAdministrator Programu – **od sierpnia 2013**ogłaszają kolejną edycję otwartego konkursu dla kandydatów
z **Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdowy, Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu,**
Kazachstanu i Kirgistanu**na stypendia im. Lane'a Kirklanda do Polski**
w roku akademickim 2014/2015

Program adresowany jest do posiadających wyższe wykształcenie młodych liderów zainteresowanych rozwojem demokracji, gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach i w regionie.

Realizacja Programu odbywa się w ramach 2 semestrów studiów na polskich uczelniach oraz 2-4 tygodniowych staży zawodowych w instytucjach państwowych lub prywatnych.

DZIEDZINY:

- Ekonomia i zarządzanie
- Administracja / zarządzanie (biznes, NGO, kultura, ochrona środowiska, służba zdrowia)
- Administracja publiczna (rządowa i samorządowa)
- Prawo
- Nauki społeczne (psychologia społeczna, socjologia)
- Nauki polityczne i stosunki międzynarodowe
- Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna

KANDYDACI:

W roku akademickim 2014/2015 Program Kirklanda adresowany jest do osób reprezentujących następujące środowiska:

- eksperci, politycy, pracownicy instytucji rządowych i samorządowych
- przedsiębiorcy, menedżerowie
- liderzy organizacji pozarządowych, animatorzy kultury i aktywności obywatelskiej
- nauczyciele akademicki
- dziennikarze.

KRYTERIA FORMALNE:

- Obywatelstwo i miejsce zamieszkania w jednym
- z wymienionych w ogłoszeniu krajów (posiadacze kart stałego pobytu w Polsce nie mogą ubiegać się o stypendia Kirklanda)
- Wykształcenie pełne wyższe (tytuł magistra)
- Wiek do 35 lat (w uzasadnionych przypadkach do 40 lat)
- Znajomość języka polskiego umożliwiająca korzystanie z zajęć akademickich, w tym pisanie pracy dyplomowej lub znajomość języka angielskiego w przypadku wskazania przez kandydata konkretnej oferty edukacyjnej w tym języku (w takim przypadku akceptowana jest bierna znajomość języka polskiego)
- Doświadczenie zawodowe – minimum 2 lata

W Programie obowiązuje zasada wzajemnego szacunku, bez względu na kraj pochodzenia.

PREFERENCJE:

- Kandydaci aktywni w swoich środowiskach zawodowych i społecznych
- Kandydaci legitymujący się znaczącymi osiągnięciami
- Kandydaci, którzy dotąd nie studiowali w Polsce

WYMAGANE DOKUMENTY:

1. Wypełniony on-line formularz zgłoszeniowy:
 - ankieta danych personalnych
 - projekt pobytu – uzasadnienie zamiaru udziału w Programie Kirklanda wraz z propozycjami dotyczącymi pobytu w Polsce i planami na przyszłość (4000-6000 znaków ze spacjami).
2. Dwa listy referencyjne wykazujące dotychczasowe osiągnięcia i kwalifikacje kandydata oraz nadzieje związane z dalszym jego rozwojem i pracą na polu zawodowym lub społecznym (wypełnione według wzoru w języku polskim, rosyjskim lub angielskim) wysłane drogą

elektroniczną na adres kirkland@kirkland.edu.pl.

3. Kopia dyplomu ukończenia studiów (ewentualnie kopia dyplomu kandydata nauk) wysłane drogą elektroniczną.

REKRUTACJA:

Wybór około 45 najlepszych kandydatów w trzyetapowym procesie selekcji:

I etap – ocena formalna wniosków

II etap – ocena merytoryczna wniosków

III etap – rozmowy kwalifikacyjne (1-30.04.2014).

Osoby zaproszone do III etapu zostaną powiadomione o tym pocztą elektroniczną w końcu marca. Informacja o ostatecznych rezultatach konkursu wysyłana e-mailem w czerwcu 2014.

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW:

Formularz zgłoszeniowy dostępny jest pod adresem: <http://www.kirkland.edu.pl/pl/formularz>

Należy go wypełnić w trybie on-line.

Po wypełnieniu formularza on-line, należy wydrukować wygenerowaną przez system stronę potwierdzającą zgłoszenie. Podpisaną stronę wraz z załączoną aktualną fotografią kandydata należy wysłać pocztą na adres biura Programu.

Listy referencyjne oraz kopie dyplomu należy zeskanować i wysłać na adres: kirkland@kirkland.edu.pl

Termin dostarczenia zgłoszeń na stypendia Kirklanda upływa:

1 marca 2014 r.

Zgłoszenia otrzymane po upływie podanego powyżej terminu nie będą rozpatrywane.

WARUNKI FINANSOWE:

Stypendium: około 1800 PLN miesięcznie. Dodatkowo, pokrywane są następujące koszty: opłaty edukacyjne, zakwaterowanie w Polsce, ubezpieczenie, podróż do i z Polski, koszt wizy, zakup materiałów i pomocy naukowych. Komputery wypożyczane stypendystom mogą przejść na ich własność dopiero po pełnym wypełnieniu warunków stypendium.

PROGRAM STYPENDIUM:

- Inauguracja Programu (połowa września 2014)
- Kurs przygotowawczo-informacyjny (10 dni)
- Zajęcia na uczelniach (dwa semestry) w największych polskich ośrodkach akademickich: Warszawa, Kraków, Poznań, Wrocław, Lublin
- Przygotowanie prac semestralnych i dyplomowych
- Cztery spotkania integracyjno-merytoryczne wszystkich stypendystów
- Zajęcia z zakresu animacji liderów i indywidualnego rozwoju
- Staż zawodowy (2-4 tygodnie) zwykle na zakończenie programu akademickiego
- Uroczystość zakończenia stypendium – wręczenie dyplomów (koniec czerwca 2015 w Warszawie)

Kontakt

Biuro Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda
ul. Hoża 59 m. 1A
00-681 Warszawa
E-mail: kirkland@kirkland.edu.pl
www.kirkland.edu.pl

STOWARZYSZENIE KULTURY POLSKIEJ
IM. EWY FELIŃSKIEJ NA WOŁYNIU
PRAGNIE ZŁOŻYĆ PŁYNĄCE Z SERCA PODZIĘKOWANIE
DLA DELEGACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
NA CZELE Z PANIĄ WOJEWODĄ JOLANTĄ CHEŁMIŃSKĄ
ZA ŚWIĄTECZNE PACZKI

KONSULATOWI GENERALNEMU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W ŁUCKU
NAJSERDECZNIEJSZE PODZIĘKOWANIA I STAROPOLSKIE „BÓG ZAPŁAC!”
OD POLAKÓW WOŁYNIA
ZA ŚWIĄTECZNE PACZKI BOŻONARODZENIOWE

STOWARZYSZENIE KULTURY POLSKIEJ
IM. EWY FELIŃSKIEJ NA WOŁYNIU
I PARAFIANIE ŁUCKIEJ KATEDRY P.W.ŚW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA
PRAGNĄ ZŁOŻYĆ OGROMNE PODZIĘKOWANIA ORAZ WYRAZY
WDZIĘCZNOŚCI
DLA DARCZYŃCÓW, ORGANIZATORÓW I REALIZATORÓW „AKCJI
PACZKA”

Monitor
Wołyński

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2013 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walentyn WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Marjana PECZENIUK/Мар'яна ПЕЧЕНЮК

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK
Redaktor techniczny: Marjana PECZENIUK
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switłana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Валентин ВАКОЛЮК
Літературний редактор: Ядвіґа ДЕМЧУК
Технічний редактор: Мар'яна ПЕЧЕНЮК
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Adres redakcji:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 р.
Тираж: 6000. Замовлення: 5216
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3